

619
1970

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

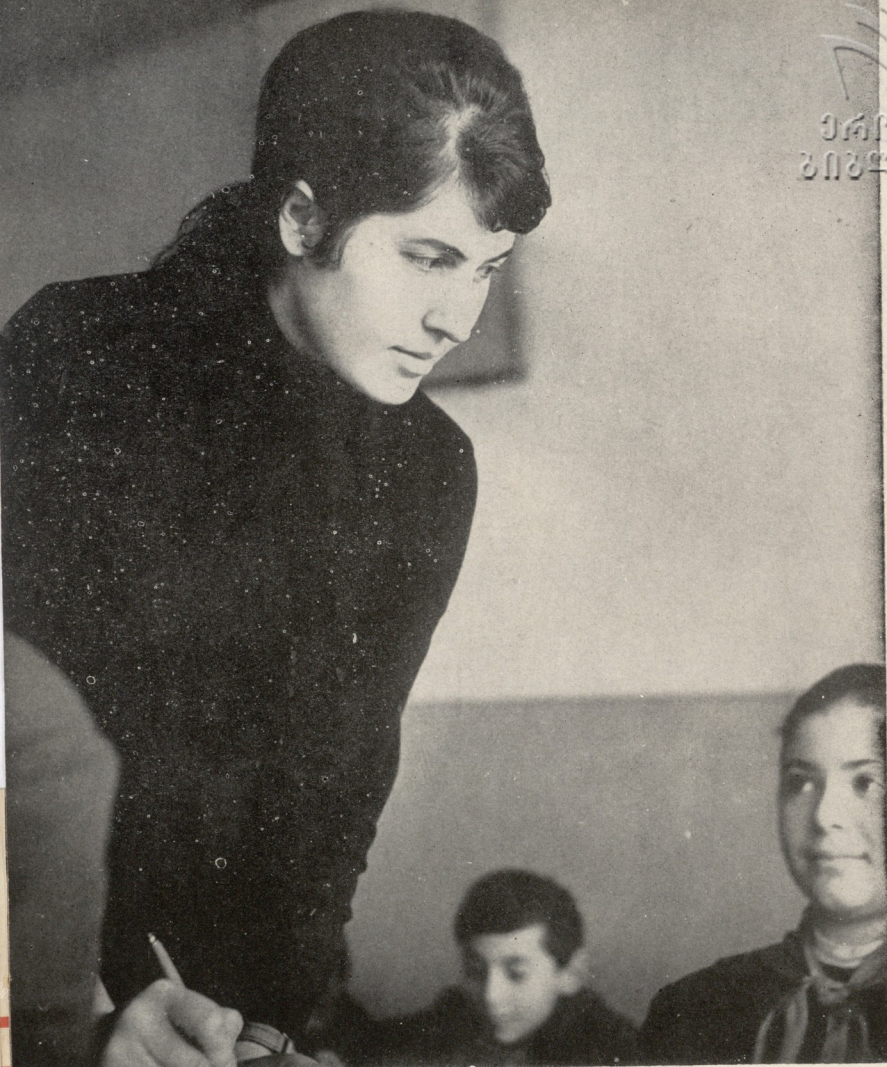

ლექსი

№ 3 მარტი 1970

ეროვნული
წიგლიწოდება

ახალგაზრდა მასწავლებელი ლიანა თორთლაძე. ფოტო თ. არჩვაძისა

პროლეტარებო ვეღა ქვეყნისა, შერთილით

ღკოეა

№ 3 (400) მარტი 1970 წ.

გამოცემის წელი 48-ე

ყოველთვიანი საზოგადოებრივ-პოლიტიკური და სალიტერატურ-სამხეარეკო ჟურნალი

საქკაბეკ ბავოკეპელოვა

ლენინის სიყვარის კალა

16. VI. 1919 წ. ყოველგვარ რიგს გარეშე.
სამხარა და ადგილსამყოფელის მიხედვით სამხრეთის ქვეყნებში.

სამხრეთის ქვეყნის სარდალს ფრუზუნე-მისაილვის.
რევოლუციური სამხედრო სამუშაოს წევრს ელიავას.

გთხოვთ გადასცეთ ურალსკელ ამხანაგებს ჩემი მხურვალე სალამი ალყაშემორტყმული ურალსკის ობოტყდაათი ღღის თავდაცვის გმირებისადმი, სიხოვით სულთ არ დაეცნენ, გაძლონ კიდევ რამდენიმე კვირა. ურალსკის დაცვის გმირული საქმე წარმატებით დაგვირგვინდება.

თავდაცვის სამუშაო თავმჯდომარე ლენინი.

აღსაშავლეთის ფრონტის ქარების სამხრეთის ჭკუთის შტაბში ვ. ი. ლენინის დღეშე. მიღებული იქნა 1919 წლის 17 ივნისს, დღით.

სწორედ ახეთ დეპუტის ელიაღენე აქ. შ. ვ. ფრუზუნე, ვ. ვ. კუბიშვილი, შ. ზ. მლიავა.

...ამ ამხანაგ ზუსტად ორი თვით ადრე, 1919 წლის 17 აპრილს, თითქმის კაზაკებმა ჰპირბ ძაღებით მოულოდნელად შეუტრეს ლნიშენსკს. გაფორებულნი ბრძოლების შემდეგ ლნიშენსკის დამცემმა 22-ე მხრალული დივიზიის ორმა პოლკმა, რომელთა შემადგენლობაში იმართა ქალაქის მიდელი პარტიული და სამუშაო აქტივი, დიდი ზარალით დაიხია უკან. წარმოიქმნა საფრთხე, რომ თითქმის შეძრებულმა შემოედლოთ დივიზიის სხვა ნაწილებსაივისიც. დივიზია ვიწრო ზოლად იყო გაბიძული მდინარე ურალის გაყოლებით თვით ურალსკამდე, სადაც განლაგებული იყო მისი შტაბი და რეზერვი.

28 აპრილს ქალაქმა გადატეხეს სარატოვის რეინიგა, მისიანი კი ხეტორ სობოლევის რაიონში — გზაკეცილი ურალსკ-ბუზულეთი. ურალსკში ალყაში მოექცა ორი ათას ხუთასზე მეტი სამუშაო დამტყობილი. გაგრძობულია პირველი მისწრაფება ის იყო, — იკონებდა იმ დღეებს ვ. ვ. კუბიშვილი, — რომ გარდაიქმნა თითქმის ახალი მდინარე რაიონი. მაგრამ საერთო ბრძოლის ინტერესებისთვის აუცილებელი იყო ურალსკის შენარჩუნება რევოლუციის ხელში. გარნიზონს რადიკალი ეტრანა ალყაშემორტყმულ ქალაქში დარჩენა.

დაიწყო მომწინველი ბრძოლების, შტაბის აუჯანბნელი იერიშებისა და დამის შეზღვევების მოვარების დღეები.

25 მაისს, შამ შამდგე, რაც უსუდებულ იქნა თითქმისა მორიგე შტურმი, 22-ე დივიზიის კომისარმა ი. ი. ანდრეევმა შე-ტარების შტაბში გაგზავნა რადიოგამა, „სასწრაფოდ და დავებმარტი. ვაზნები და უკუხმარები ძალადა ცნება გვაქვს. საქმირად ვაყენებთ, სად იმყოფებიან ურალსკისკენ მომავალი ნაწილები, იმპარტიის მიხედვებით გეგმა და ხაზითი შედეგის დღე, რააა შეგნელი ჩვენი მოქმედების შეთანხმება“.

„სასწრაფოდ, — წერდა იმ დღეებში ლენინს მიხედვით ვასილის ძე ფრუზუნე, — აქამდე ამ უბანზე ჩემს განარგულებასში იყო მხოლოდ სუსტი, სრულად მოუხუდებელი და სწორად ცუდად შეიარაღებული ნაწილები. ყველაფერი გაგზავნილი იყო სამარაზე კოლჩაკის შემოტევის დღეებში მის წინააღმდეგ“.

საბოლოო ქარების მდგომარეობა ურალსკში იც სულ დღითი კრიტიკული ხდებოდა.

„ვიცრბ კვირის მიხედვით, მძიმე, მტანარველი ალყა გრძელდება, — წერდა იმ დღეებში ვ. ვ. კუბიშვილი, — უკუხმარება და ტყვეობზე ურთობი საინილია უცვდე დაწვეული შოშიშო და გაჭირვება. არ არის საპირი, თორატული, ბეგრის შოშიშე ტარე სახარითი ქურბების აცია. არ არის ბოტიკი, ივსი, ვაჯავა თამაჟი, შაქარი, ჩაი. რაც დღე გადის, მტერი მით უფრო განაშაყვით ვაჭობებს, ვაჭობება ბრძოლში ჩანმა და უკუხმარებისა და ვაჭონების უკანასკნელი ნარჩენების ხარკვა. დახმარება კი არ არის და არ არის“...

მ. ფრუზუნე.

შ. ელიავა.

ურალსკის ფრონტზე შექმნილი მდგომარეობის განსწორება შედგომ 25-ე დივიზიას, რომელსაც სათავეში ვ. ი. ჩაიყვანა. მარტო მისი სახელიც კი თავზარს სცემდა მტერს. ამ დივიზიის აქტი გამოყვანის სახითი გადამწყვეტილი იყო, მაგრამ მას გერ სხვა ამოცანებს უსახვედნენ.

25-ე დივიზიის პოლკებს, რომლებიც ურალსკზე უკუქველ კოლჩაკებლის მიხედვდნენ, ურალსკის ფრონტზე მოხდებდა მხოლოდ იგნის ბოლის შექმნა.

ქარების სამხრეთის ქვეყნის რევოლუციურმა სამხედრო სამუშაო გადაწყვიტა კიდევ ერთხელ მოწოდებო მებრძოლი ურალსკში მებრძოლ მებრძობებსა და მეთაურებისათვის, ეთხოვა მათთვის გაძობოთ კიდევ ცოტა ხანს — 25-ე დივიზიის მოსვლამდე. მაგრამ ხალ უნდა მიძებნის ის სიტუაცია, რომლებიც ახალ ძალას გაუღვივებდა გაწაფებულ და იმედარაგულ აჯამიანებს და მათი რევოლუციური სამხედრო სამუშაო წყევრება — მ. ფრუზუნე, ვ. ვ. კუბიშვილი და შ. ზ. ელიავა — მარტოველ მუშაობისა და რევოლუციური ბრძოლის უღელბის გამოცდილების მქონე ადამიანებისა, გადამწყვეტის დახმარებისათვის ლენინისთვის მიმართა. მათ რევოლუციის ლენინური სკოლა გაიარეს და ამიტომ კარგად იცოდნენ ბეღლის სიტუაციის ძალა.

18 ივნისს ქარების სამხრეთის ქვეყნის სამხედრო რევოლუციურმა სამუშაო თავდაცვის სამუშაო თავმჯდომარეს ვ. ი. ლენინს ასეთი დღეში გაუგზავნა:

„თქვე ნი დღე, რაც ურალსკი უძღვებს ალყა. აუცილებელია გავყოლოთ კიდევ სულ ცოტა ორი კვირა. ვარნიზონის სიმამყე კი თანდათან კლტულობს. მინაწერნოდელ მდგანაში პირადად იქნენ მიერ მიხასლმებელი დღეების დახმარება. დღეში შეიძლება გამოყვანის სამხრეთის ქვეყნის შტაბში, რომელიც გადაიქცეა რადიკალი. სამხრეთის ქვეყნის სარდალი — ფრუზუნე, რევოლუციური სამხედრო სამუშაოს წევრი — ელიავა“.

სამ. სარ. კ. პარკის
სს. სს. რესპუბ.
ბიბლიოთეკა

...ია რაკომ ელვადიზდენ ახე მოუთმენლად სამართის ჭყუს შტაპში დეჟუმა კრეილად. და რაკა იგი მივიდა, უველადერი იღონე იმისათვის, რომ მისი შინაარსი ცნობილი გამადარყო ურადლას ფროტის თეთრედო მებრძოლებს და მეთაურისათვის. სამხედრო ტელეგრაფების ველშიგანდენ გადაცემდენ ლენინის მებრძოდ მისაღებებს ურადლკლებისსამდე, ვუს იკ-ლევედენ რა კავშირგაშლუმის ვადკარითულ საზღვრ შერთი იკვლევად-გარი რიგის ვარწმუნ. სარაკტის საშტაპის რადისტები ჭოუბად ტიხედენ ურადლას რადიოგადგურის სუტ სინგლებს, რაკა ვადეყათ ავუაშერატ-ტემუდა ქალკის მებრძობისათვის ბელადის თხოვნა — „გადელოთ კიდევ ცო-ტა ხანი“.

„...ცნობა ლენინის დეჟუშის თაობაზე ეკლასის სწორადი ვაგრცელებდა შივდის საწარგებში, — იგინგინდა 28-ენ ვეიარაშტის კომისიის ვ. შ. პორკინ, — და მბრძო-ლებს შორის ვადეჟის უდღესი რწმენა იმისა, რომ ვანარწონი ნამდვილად იქნება დახსნილი. ამ დეჟუშამ ამაჟღა უველა მებრძობის სამართლო ვაწყობი-იქნება“.

ხალხმა ვლადიმერ ილიას ძის მადურთა ის სიტყვებიც, რომლებიც დღე არ იყო დეჟუშში, მაგრამ რომლებიც ავუაშერატმუდობის სამართლო სველად იქცა:

„მტკიცედ იღიბი, ურადლკლებო, თქვენ შეიძლებათ მთელი რევოლუ-ციური არტული“.

ქალკის თიერტის „ლენუშინის“ შინაშეა ვაგარბა მიტინგი. ი. ი. ანდრე-ევს, რომელმაც ჭარბისსამდე ლენინის მიმართვის ტექსტე წააკითხა, აღარ უშე-ბუნდენ ტრბინიდან. უველად ურადლა კიდევ და კიდევ მიცხმნა ბელადის სიტყვები.

ვ. ი. ლენინისადმი ვაგზავნილ იქნა სახასუბო დეჟუშე: „გარწონის სახე-ლით, — ნაიქვათა იყო დეჟუშში, — მაღლობს ვადეჟი ურადლის ველებში მუკარგული, პატარა, მაგრამ პროლეტარული რევოლუციის ერგუდელ ქალა-ქისა და მისი დამცველი წითელი არმიის ნაწილებისსამდე უსრადლებებს და ზრუნვისათვის. ვედეჟად დეგარწმუნით თქვენ, ძვირფასო აშანავო, რომ ურად-ლას დამცველ ჭარბი ვარწმობის დამთავრებამდე დარჩინება ისეთივე მტკი-ცენი და მედგარნი, როგორც ექამდე იყენ და ახად ვადეჟენ რა ურადლ-გვარ ვაგორებისა და სინგლებს, ვადეჟენ ამ ალას. და თუ მოწინააღმდეგე მთელი თავისი ძალებით თავს დაატყობდა ურადლას, მაშინ ურადლას წითელი ვარწონი შეტდეს აგენოს მთელ კონტრავოლუციას, როგორ შეტდეთაი დახოცონ, თუ ეს საჭირო იქნება, პროლეტარიატის მებრძოლი თავიანი დი-აღი საქმისათვის. 22-ენ დღისათვის უფროსი, სახედრო კომისარია“.

20 ივნისისათვის ურადლას ფროტზე შედარებით სიწინავე ჩამოვდა, თიერაკავებმა ურადლკიდან ვადარბოდეს თავიანი ჭარბის ნაწილი და თა-ვი მოუყარეს რა ცხენისათა დიდ ძალებს, თავდაცვითი პოზიციებთან ვან-დევენეს საბჭოთა ჭარბის დერკულის ჭყუმი. მალე ვარევეამ საშიში ხასიათი მიიღო. 20 ივნისის თიერაკავებმა საბარის მიმართულებით დოაიკეს ნიკოლა-ევსი და ბოლშეა ვლუმიცა.

ნიკოლეჟკის აღმდამ დიდ ვამოცოცლებმა ვამოიწეა მტრის ხანკაში, ამასთან სავარწმუნოდ შეაშფოთა ურადლას ვარწონის შტაპი. ჭრა კადევ 22 ივნისს მიღებულ იქნა ფრუნგის დამხედრო რადიოგრაზმა, რომელშიც ნათქვამი იყო, რომ არა უფროა 22 ივნისის დოიწემა საერთო შეტევა“. და აი, შეტევის მავარად — ცნობა ნიკოლაევსის დეკლარის შესახებ.

მაგრამ თიერაკავების წარმატება არც თუ ისე მწიწნეღობიანი იყო. წი-თელი ჭარბის დერკულის ჭყუმი უკან დახევისა შენარჩუნე თავისი ბრძო-ლისუნარიანობა და ვაგარად ტავოლანკის რიგშიშე.

„გაწყობილებმა რევოლუციურთა, — ნათქვამი იყო ჭყუსის პოლტოხისე-ვანაში, — ნაწილობს უკან დახევის დროს 19 და 20 ივნისს მოწინააღმდეგის ჭარბ ძალებთან ბრძოლაში წითელარმიებმა იხენდენ დიდ სიმამაცება და თავდაწინარება, მხრებით ვამოქმედებენ რა ბრძოლიდან ჭრებუბები“.

დერკულის ჭყუსის ვიარაღმა თავდაცვითმა ბრძოლამ საშუალება მისცა საბჭოთა ჭარბის სარდლობას მიეწმადენინა ვადამწევეტე შეტევა ურადლას ფროტზე.

22 ივნისს ფრუნგეს პირადი მონაწილეობით სამართის ჭყუს შტაპმა მო-აწმად ურადლას ობტრაციის ჩატარების ევემა. თიერაკავებისათვის მთავარი დარტემა უნდა მიეცენენინა ვანაკაუტრებულ ჭყუს ჩაპევის მეთაურობით. თავის მხრივ ეწმადებოდენ კავკასიში.

ცნობამ ურადლას შტურმისათვის თიერაკავების მზადების შესახებ აიძუ-ლა ჩააქვო ვადეჟისა ობტრაციის ჩატარების ვადეჟი, „იქმადმი დეჟემეზბე-არბუდუ ჭყუსის პოლტოხი... — აღწმინადა იგი თავის 7 ივლისის ბრძანე-ბაში, — აქარდენ შეტრულებინათ იგი ვადეჟ მთელი დღე-ღამით ადრე, ეს იმის საწინდარი, რომ ურადლკი ვანაკაუტრებულ იქნება 15 ივლისზე აღ-

რე — იმ ვადეჟ ადრე, რომელიც დაწინა ჭარბის სამართის ჭყუმი კა-ზაკთა ბანდები, რომლებმაც დატოვეს ბუგასოვა და მთელს ფროტზე უკა-პტუნდენ არან ვენის სახელგანთა ბრძოლების მიერ, ცდებოდნენ მიეშორად შეტევის ურადლას. ვიკარრო ამ ბანდების ვანადგურებისათვის, სწრაფად ვაგ-წირო წინ არა უფროა 12 ივლისის მოცხმნი პოლიციების ვარბოცულ ურადლას“.

დავლით, 11 ივლისს თიერაკავების ზურგში ურადლას ჩრდილო-აღმოსე-ვლეთი ვაფროტებოდა სრულად ატედა. ურადლკებმა დატოვეს თავიანი სიმაგრები და წინ ვაგორდენ. მოწინააღმდეგე აღარ ჩანდა. რამდენიმე საათს შემდეგ ურადლკი ჩააველებს ხვედებოდა.

იმავე დღეს 3. ფრუნგემ მოკლედ დეჟუშე ვაგზავნა ვ. ი. ლენინს: „დღეს, 12 საათზე ურადლას ვიკარდენ ურადლას. ჩვენი ნაწილები ქალკში შევიდენ“; შ. ზ. ელიავამ კი აღმოსავლეთის ფროტის შტაპს მოახსენა: „რევოლუბთ სა-სიმოწონო ამხავს. ჩაიყვო და ფრუნგე დღეს უკვე ურადლკში არიან. ისინი იქ შევიდენ აგეობილით, ამგვარად ურადლას აღუა ლეკადირებულთა. დღეს ჩვენ ამის თაობაზე დეჟუშე ვაგუფავენენ ილიჩს“.

საქალკო მიტინგი 1914-ენის მეთოხნაშე ვ. ი. კონკინმა თავისი თან-მებრძოლების სახელით თიქოქსდა შექაშა ურადლას 72-ადღიანი დაცვის შე-დეგები: „მეთაურები, კომისრები, პოლტოხელები და მებრძოლები, ერთ მიეი-რო ოჩაბა ვაგეოთაბუნდენ, მტკიცედ ვარბოდენენ აღმართი მითიუბებს, მამჯუარად იდგენენ თავიანი პოტტებზე, მათ ბრწყინვალედ ვაუძღეს ვაგე-რეობისა“.

თავდაცვის საბჭოს 1912 წლის 22 ივლისის დღევანდელით, რომელსაც ხელს აწერდა ვ. ი. ლენინი, მე-1 არმიის მთელი ზრად შემაღდგენლობას ვამო-ცხება ვანაკაუტრებულად მაღლობს.

პ. კალაშნი

კალე გოგონისი

და პირველად მშ ლენინი ვაჟინახში...

თიერტების დღე —
საქართველოს რევოლუციური,
რომ ვაგინდა,
შეიღა სახეთა ბიარაღებს;
წანილია
წვეც ვაგდა ოქროსდერი
და პირველად
მე ლენინს ვაგინახე...

მისი სახე
მოყოლიდა მზორე აღმებს,
მისი სხელი —
ჭარბისკეთა სუნთქვას ახლად;
ხალხთან ერთად
მეც მის მოსვლას რიგისაღმე;
ვაგინახე,
რაც ოცნებას სურდა — ახლ...

მე ამოხობდა
მშოკლ თბილისს ცხოველყოფილს,
წითელი ფრტები —
დებრბოლათ სხვა ფრტები;
სულ სხვაგვარი
დღე სწევიდა ქალკ-პოტტებს,
თიერი მთიებთან
ეწმებოდენ ლანკებები.

დაბის მწუხარი —
შეა ნაარაღში მიმალული
კაიკალებოდა,
შეშოვან დაზურულთო;
აღლ ვულტებს
დაუფულდა სიყვარულით —
საქართველოს
სიგინათელი ვაგუფუსული.

დავით აღმაშენებლის დასახელებული დასახელებული დასახელებული

აკანსად ნიპრესსა

ახლა ჩვენ, მანამდე ბრძა „ტელეფონები“ მოგვცდით. თუ როგორ სასაქონლო გამოცემა „ოთხი აპრილიდან“ დაიწყო სახალისო „პარტისენი ფრთა“. თუ ის თანდათან შევარდინს თუ მერ-ცხლის ფრთად მივყავართ, აპრილიდან, ლენინის თვისების შემდეგ, უარსს კიდურად მოვეტყენებამს მრავალ მიზეზს ჰქონდა და მათ შორის ერთი უნივერსალური ის იყო, რომ ეს „პარტისენი ფრთა“ იმხელა აღემატება არ ახარებდა.

დაუცნაურად დავიბო, როცა შესაძლებლობა მქონდა ახლოს მენახა ლენინი, გაგრძელდა მ აპრილიდან 15 თვისამდე. შუა აგვისბონი კი მთელი ჩვენი „კვლევი სართული“ ჩინაზისკენ დაიძრა. მე და მიხეილს ავასტიანოვს ეტელეფონადს მრავალად დარჩენა და ჩვენიანებს მერე შევიტოვოთ. გადარწმუნებულნი ვართ, რომ ირთვიანსავერის შემდეგ, სასწავლო წლის დასაწყისისთვის პეტროგრადში უნდა დაბრუნდებოდეთ, მაგრამ სულ მალე აველა რეალურა (და მრავალ დასაწყისებში) გაფიცვა, ველოფორა არა-დაიბრია და მე, სწავლის დასაწყისისთვის კი არა, თქვენებრივ ვერ ვავებდებ პატარა ბავშვის ხელში (ერს ირს წლებს არ იყო) მარტოპარტო ვაგზავნიდებოდეთ ახლად გზაზე, რომელსაც მანამ არა-სამ თვეს უნდადგინდნენ. ეს მე კარგად ვიციდი თვით ხეობისაგან, რომელიც უნდა შევყოფდი საქმად ვიკატე, მარტოხელა კაცი, რაც სასწავლო წლის დასაწყისისთვის მდებარე.

თავიდან სასახლიდან სომხეთში უნებოდ და უთამაროდ გადავიდა ჩემი და მისი ტელეფონების ქაუთი. 1917 წლის აგვისბონის შემწავალი სასწავლოების ჩვენი „თავიდასახელებული“ იქნა, იმ-ვე მიზეზის თანადგომარობით, „სახელებული“ იქნა, იქნა იმ ვადების შემდეგ და უსაზღვრებში გადაიძრა თავიანი მოღვაწეობა. ჩვენს წავსდელს მის დავებში მოვიყენე.

მთელ და ამბებს ჩინაზის მიხედვით საქმად ხანდაზმობის (და ძნელად დასაქარებელი) საქმი ვავა-კობინდელად, ვინაიდან სადღისო კავშირი მჭიდროვ-ლილბან დარბიბო შეწყვეტილი იყო.

ახლა კი ისევ „თავიდასახელებული“ დავებარ-დებო.

თავიდან სასახლიდან უსაქონლო ამბებს ხდებოდა. „მარტინი ფრთა“ რეგულარულად იმ ახვენებდა. იმ წლებს არ ვუყვანი ახალ სტოლურ ვადებულ და ამბობ ჩვენს პირველ თავისუფალ პირველ მას-ის, სხვა კვერთხში ახალი სტოლური ამ აღნიშნეს, ისევ 18 აპრილს ვხვდებოდით, ჩვენი ვერ შე-ღწერადობა კიდურად, ე. ი. წყნად ამერე სწავლო“ ლენინის თვისებისა (ს. IV-18. IV). იმ ხანებში, სამაისი ზეობი შევიხეილბა მთლი-ურად ისევ ვანახდა თავიანი უნებოდ აუხვდებო.

გარემოს გაუთვალისწინებლად დაწყებული ცდები რეგენტის შემოპარებისა ხან ერთი, ხან მეორე ვიყო. და ახლა ეს მოთხოვნა მას და მთელ მათს მართლაც რომ „დროებით“ მოაგრობას ერთ-ერთი საპარტისენო მოწოდებდა ჰქონდა კეტული, ვითომდა მომავალი დაშლენებელი კრებისთვის. ამ ამბებმა კიდურად აღშფოთება გამოიწვია, რომლის მიზეზი ჩვენი ვუყვიო ტრადიციულ წინა-სახარ-ველითაი განხილვებულ შეკრებაზე, ვასლის უნ-ძულზე, საზღვაო კორპუსის ვინაგერე სააკო და-ჩაზში; მე და თამარ ამ შეკრებას ვერსტრედილი ახვით სტეკალური საშუალებით: «Пролетарии всех стран соединитесь!» (17. IV 1917).

ბილბოები კი ვაქონდა, ჩვენი და ველო ჩვენს ტელეფონებში, მაგრამ ვინ შევახსენა და არაბაზის კიბუნებდა, არამე თუ თვით დარბაზში, იმდენი სა-ხლი მომავა უნებდა შესავალ: კარს (პარტისენობის წერტილებს ვადა კართი შედიოდნენ). თამარ უნდა შევეტყობოდა, მან წავიდო, რომ ხდებო, არა ვინ-ბო. მაგრამ მე არ ვიკარგვდი იმდენს, რომ ვინ-ბო დავგვიტყობოდა. არც შევიციდი უცნაურ ვაიბას ჩვე-ნი კარტისენობები შეღწევალების (და ჩვენი, ვითომ) საყვარელი სიმღერა:

Хелодию наше море,
День и ночь шумит оно.

გამოსწინდნენ თვით შემსტრლებლებიც, ჩვენი: ხის-საჩუქელი, მთავა ვეციციცი, ძალიან ველობილად მოვეცხლებოდ და როცა ვიკატე, რაში იყო საქმე, დაიძობეს:

— А ну, товарищи, расступитесь! Дорогу мо-
ркам и Грузии!

და ვიცე მე ვერც თამარ ვერ მოვასწარიო ვარ-კვეთა, რა ხდებოდა, რომ ირთვიან აღმწოდებელი მე-ღწერების მხარებზე და სამ წუთში უნდა საპიო დარბაზს დავუტარებოდი, მისი ვადლების თუ ქანდა-რის საუკეთესო ადგილებთან. აქ შეღწევალების ვეცენ მასპინძლობა და ძალიან შევიციციდი ჩვენი ტელეფონებზე მიხედვით უყარადლების სამაგერო ვადებთან. აქვე გამოიმეცურა ის უსაქვლი, რომელიც დღისთვის საღვრებზე ვიკატე, იმ დღეს რო-ცა ლენინს ვხვდებოდით. მან ხეცარ ვიკატე მე და თამარ, როცა ავიცხის, როგორ ვაქციედი მის მხარ-ზე; თურმე მთა ამანახებმა მისცეს ნიშანი და სწო-რად იმ ვეცეციცი იბაკეციცი და ვიკატე მისი თვითანი სამანახების მხარებზე, როგორც... წელით სავსე კასიბი აკევი ვეიის ანებზე, წყობის დღე-გრედად, იბაკეციცი, ვეცხისან ჩეცხისან სხვა-თაში...
სადაც ვამოცადე, რომ ჩვენი ქანდაკა იმ დამეს მიღებოდა არც დასწერბია იმ დღეს ვიკატე და თვითმხარე მანაკებულ სხდომას და ამის მიზეზი ის იყო, რომ სასახლე აუდიტორიის მოთხოვნისა: „პირველი სიტყვა ილიოსი“, ვიციდი პრეზიდუმში.

დას ამბობას მეღწევალებზე: — დღეს მას სხვაგან იხვენებო...

ლენინი, თურმე, იმხვე სათბობო ჩვენს სასახლე-ში გამოდიოდა მოხსენებით ომის სკიბობებზე, ჩვენს კი, ისევე, როგორც მეღწევალებზე სწავლად ლენინ-ის მოსახმენად მოვიწინადებოთ აკევი, როცა ვა-ვიციცი, ლენინი სხდომას არ ესწერბია, თითქმის სულ გამოგროვით იმ ამბებსაგან, რომლებზე ჩვენს დაბლა, დარბაზში ხდებოდა. მე და თამარ ვუ-სახლით მარტობის ველოფორა, რაც ვიციდი დღეაზე ვერ ისევ ვინებოდნენ. ისინი კი კარტისენო-ბში ლენინთან შევეტყობოდა მოვასახობდნენ.

მარტო საუკეთესო ირატობის გამოხლის დროს ვუწავდილი ცობა ხნით ჩვენს სახარს და კვეთის ვადავეციციდა უყარადლება. მაგრამ იმ დღის გამოხლებიდან რატომღაც არც ერთი არ გამო-ჩევიდა ჩოთბი, რომ დახსოვებოდა მხმუნდეს. ვე-ლოფორა უყარადლება მოხილდა იმ სახაბის, თვით რაჯალბონას ბრუნებულად მოპოვების პირიდან, იც-ი. ალბათ იმდენი, რომ ახვით ტანკევი აქ მოხვე-არბობდა იმ მონში, რომ ლენინი მოვეცხის, რა-ზე დავიკატეტიხებოდა რაჯალ სხვიან რეგენტის მო-ვეცხას და რომანოვების უცან დახმარებამზე აქ გამოხლი ირატობის ერთი ამბის ამტკებოდნენ ეს მთელიდგობა, და ამას ხანხიანებდნენ იმ ად-მანებეს, ვინც მუცის ტანკევი დაამო. ისიც საბი-ველითაი შეკრებაზე.

— და კარტის ამტკებენ — მოკლედ შეთა-სეს კარტისენობებში ის საკლი.

თვალისთვის კი დაუცნაურად სურის წარმოდგენ-და ეს განმედილი დარბაზი საზღვაო კორპუსის ვადების ცენტრების საპარტისენო, რომლის ქანდა-რისადაც დავუტარებოდი იმ სახაბის „მარტინი ფრთის“ მრავალრიცხოვან და ძალიან ვეცხარებულ-ლად მიმდინარე შეკრებას. მაგრამ ეს ვადაცხარე-და „ამბობდა“, როგორც აკევის უყარდა და სხვა-ყავის „ამბობდა“, იმ სახაბის ჩვენამდე, კონკ-რეტულ ვერ აღწეოდა; რადგან, როგორც ვიციცი, თვით საკევი ამ კამათისა და ვადაცხარების უცხობა: და „უბრალოდ“ იყო, ჩვენითვის, იმხვე ჩვენი მან-ბის ტერმინოლოგია. ამიტომ ჩვენი იმ სხდომის ცენტრალ ვეცხას და მთა მჭიდროვების შემოდ-ბისთვის და ვეყარებოდა ვადაცხარების ვინაობის შესახებობდა, მაგრამ სახარის თითქმის არ ვეცხდებო, არც ომის თუ ზევის უყარის რაჯალ ვეცხად და-ვის, არც მთი უნებეს, ჩვენების სახით რომანო-ვების უცან შემოპარების „დაუშვებლობაზე“ და-პარაკ.

მთელ და ამბებს, მას შემდეგ, რაც პრეზიდუ-მიდან სასახლეში ჩემი უნებოდ ვადაცხარებო-ბებში სასახლე ცენტრში მოვიტყევი, თუ სხვა იყო ოლიონი, სხვა ტარდებოდა იმ მოთხოვნის კარ-ჩეცხილად შეკრება, ველოფორა ჩვენიანს ველოფ-ორა, რაც, თქვით, სხვაგან იყო, იმ, სადა ლენინი მო-

* ი. ბ. ბერძენი, „დრონი“, № 2.

კობონ ქუთათელაძე

საქართველოს სახალხო მხატვარმა აპოლონ ქუთათელაძემ, განვილილი თევული წლები მანძილზე, დიდოღწეწი დასდო ქართული საბჭოთა ფერწერის დაფუძნების, ჩამოყალიბებისა და წინსვლის საქმეს.

მხატვრობით იგი ვატაცებული იყო ბავშვობის წლებიდან. 1922 წელს ა. ქუთათელაძე შედის ახლად გახსნილ საქართველოს სამხატვრო აკადემიაში; აქ მის ასწავლიდნენ პროფესორები — გ. გაბაშვილი, ე. ლანსკერი და სხვები. 1926 წელს იგი ამთავრებს აკადემიის კურსს. 1929-1940 წლებში მოღვაწეობს მოსკოვის გამომცემლობებში; ამავე დროს, იგი ნამკობია კავშირის ხალხთა მუზეუმის პოეზიის მხატვარია. 1940 წლიდან ქუთათელაძე საქართველოშია, და აქ განაგრძობს დღეცხრომელ შემოქმედებითს და პედაგოგიურ მუშაობას. ამჟამად იგი საქართველოს სახელმწიფო სამხატვრო აკადემიის რექტორია.

ა. ქუთათელიძის ფუნეს ეყუთვინს არა ერთი ასეული დაზგური სურათისა, რომლებიც საპორტრეტო, ბატალური, ისტორიულ-რეგულაციური და საპეიზაჟო ვანრებს განეკუთვნებიან. ასევე წარმატებით მუშაობს იგი პლაკატისა, წიგნის ილუსტრაციისა და მონუმენტური ფერწერის დარგებშიც.

თავისი მოღვაწეობის დასაწყისში, 1922 წელს ქუთათელაძემ შექმნა მთელი სერია პოლიტიკური პლაკატებისა და ე. ო. ლენინის ფერწერული პორტრეტი. უფრო ადრინდელ წარწამებებში ჩანს ახალგაზრდა მხატვრის დიდი ვატაცება ქართველი ხალხის გვირგული ისტორიით; იგი, გერ ისევ სიჭამუყის წლებში ქმნის ესკიზებს — აგ. სააკაძე მარბდის ელზე“ და აგმიზილი თამარ მეფეის სპორეზბიდან“. აღსანიშნავია, რომ მხატვარი ამ თემებზე თითქმის მთელი თავისი ცხოვრების მანძილზე მუშაობს, ყვლავ და ყვლავ უზრუნუნდა მას.

ა. ქუთათელაძის შემოქმედებაში ბატალურ ვანრს უმნიშვნელოვანესი ადგილი უჭირავს. მის ბატალურ სურათს ახასიათებს თემის პლასტიკური განხნა, დიდი მკაფიობა, სიერისა და პერსონაჟთა კომპოზიციის მონუმენტური აგება, დინამიკურობა და, რაც მთავარია, ისტორიული სიძაროლის ზუსტი ვადმოცემა. ქუთათელაძის სურათებისათვის, განსაკუთრებით ისტორიულისათვის, დამახასიათებელია კომპოზიციის ისეთი აგება სადაც მასები — ხალხი, წარმოდგენილია ფართო, დიდი და მოქმედი პლანით. ხალხი აქ ისტორიის შემოქმედი.

ა. ქუთათელაძე, როგორც შემოქმედი, უაღრესად თავისებურია; მას აქვს თავისი მხატვრული საწყარო, სადაც ასახულია ჩვენი ხალხის წარსული და აწყუი, მისი გვირგული სული, მისი ისტორიული გამარჯვებანი.

მცხეთა.

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

ოქროყანა.

იცოცხლე და იღვებრძილე!

კოტე ილურდია.

მე, მბატაკური სიტყვის მქედელი, სულითა და გულით მივლოცავ შენ, ტყის მჭედელს შენი დაბადების სასიციო წლისთავს!
 ოცდაათიანი წლებიდან, როცა შენ, ჭერ ისევ ჭებუო ჩამოვხედი ერთი მუდრო და ღამაში ქართული სოფლიდან და შედგი ფეხი თბილისის ორქაშვალ-ვაგონშემკეთებელი ქარხნის ზღვრულზე.

ერთი სიტყვით, როცა ხელში აიღე ურო, იმ დღიდან იმისი შენი სახელის ქება-დიდება!

იმ წლებში პოეტო გიორგი ლორთქიძე, მე და სხვა ქართველ მწერლები მებრძოდ დაჯავშინებულნი ვიყავით თქვენი ქარხნის ლიტერატურულ წრესთან. ჩვენ ქარხნის ცხოვრების შუაგულში ვტრიალებდით, სწრაფდებოდით, ვისაუბრებდით მეუბნებს, რააა შემდეგ ჩვენს სტრატეგიულ გამოვლენაშიაი დღებში და მისწრაფებანი. ჩვენთვის დიდი სიხარული იყო, როცა შეგხვებოდით ეს-ეს კარის შეკეთებულ ორთქლშავალს, რომელიც გამოდიოდა ქარხნის ქიშკრიდან, რააა ვახდებოდა საბჭოთა კავშირის დაულეველ გზებს.

ახე დაუღალავ შრომასა და ვარჯიში მიიღოდნენ დღეები და წლები.

დიდი სამამულო ომის დროს, შენ, თბილისის ორქვალშავალ-ვაგონშემკეთებელ ქარხნის სხვა მეუბნეთან ერთად, შეკეთე ვაგონისანი მატარებელი. რაღაც საოცარი შემთხვევის წყალობით მე და გიორგი ლორთქიძე ამ ვაგონისანი მატარებელზე მოვხვდით. ქალაქ კლინიან ვაფთხებულ ბრძოლაში მძიმედ დაზარალებული ეს მატარებელი იმხანად მოსკოვის ახლოს იდგა, მისი შეკეთება იყო საჭირო. კოტე ილურდია იმ დროს შორს იყო გვერდით არ ახლდა თავის პარჭობს. ჯ. სწონან მატარებელს „მურხანდობდნენ“ სხვა მეუბნეი. მატარებლის საბრძოლო ეკიპაჟთან ერთად, რომელიც ქართველი მებრძოლებსაგან შედგებოდა, ჩვენ ვაგზისუნეთ შენ, კოტე ილურდია და შენს სადღეგრძელოდ ავყვიეთ

ქებები, რომლებიც სავსე იყო წაულს აკავებულ სპირტით.

დღეს შენს სადღეგრძელოდ მე ვწავაძნე, სახეს ჩვენი მშენებელი, შუბრზე მტელი ქართული ღამათი და ვლოცავ დაბადების სასიციო წლისთავს.

ვიმედოვნებ, რომ შენთვის ედგე ქართული წამრთილება შენი დღეების ასრ ქართულზე.

ირაკლი ბაზუმიძე,
 პოეტო-ავადგომისო.

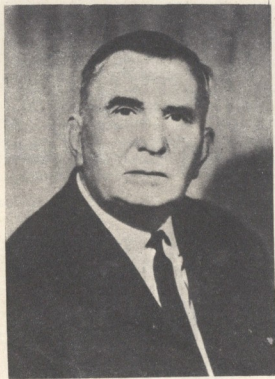
სამუშაო დღე დამთავრებულა.

გამოჩენილი მშენებელი

კარლო მორეტის დაბადებიდან 70 წელი შეუსრულდა. ჩვენმა პრესამ და საზოგადოებრივმა გულთბილად მიულოცა გამოჩენილ მშენებელს ეს სასოებითური თარიღი.

შენსინაშენმა იწინებრმა და მშენებელმა მართლაც დამისაბურა ეს სივარული. მან ბევრი რამ გააკეთა ჩვენი ქალაქებისა და სოფლების დამშენებისათვის. მარქსიზმ-ლენინიზმის საქართველოს ფილიალი, შენთან ფუნქციონირის პლატოზე, სახელმწიფო ციხე, ახბინიანი საცხოვრებელი სახლი გმირთა მოედანზე, კინოთეატრი „როსთაველი“, ბეჭდვითი შტეტვის კომბინატი, სანატორიუმები წვალტურისა და ბორჯომში, მრავალი საცხოვრებელი სახლი და ნაგებობა თბილისში, ქუთაისში, სამტრედიასში, ვოროს, გუგუთში, კახეთის რაიონებში — ყველაფერი ეს აშენდა კარლო მორეტის უშუალო ხელმძღვანელობითა და მონაწილეობით, აველა ამ შენისაზე აღბეჭდილია მორეტის შეხასნივაი პროფესიული ხელწერა, რომელიც ხასიათდება დახვეწილი გემოვნებით, შესრულების უმაღლესი ხარისხით.

კარლო მორეტო დიანდა და აღწარდა თბილისში, მამამისი მარჩაილისა და მოზაიკის ოსტატი იყო. თითქმის წლის ასაკიდან მუშაობდა ნაშანთან ერთად თბილისის მშენებლობებზე; უწყვილობიდანვე იტაცებდა მას მხატვრობა და სურდებურობა; ამატო მუშაობასთან ერთად სწავლს განაგრძობდა თბილისის სახატელო სასწავლებელში, სადაც იმ დროს სავსაა და ქანდაკების საქმეს ასწავლიდნენ გამოჩენილი ოსტატები — ი. ნიკოლაძე, გ. გრიგენესკი, შარლენანი.

კარლო მორეტო.

მორეტო ადრე ჩაება რევოლუციური მოძრაობაში. 1920 წელს მას აპატირებენ და ათავსებენ ქუთაისის ციხეში, როგორც ბოლშევიკს. იტაცებდა მუშაობისათვის.

1921 წლიდან კარლო მორეტო საბჭოთა საქართველოს მორჩავე მშენებელთა რიგებში დგება, 1938 წლიდან ეხელმძღვანელობს რესპუბლიკის სხვადასხვა მხვილ სამშენებლო ორგანიზაციას.

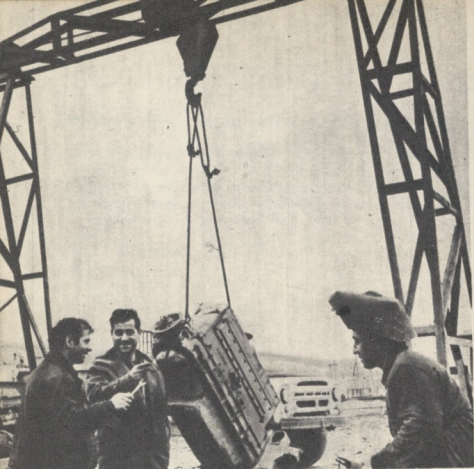
რესპუბლიკის მშენებლობებზე მას მუშაობა უხდებოდა ჩვენი დროის გამოჩენილ ხელომოდებრთან (ა. შუსტევი, ა. ქურდიანი, მ. კალაშნიკოვი, ა. შამიხოვლი, ვ. კელია), მოქნდაცეებთან და მხატვრებთან (ი. ნიკოლაძე, თ. აბაქელია, უ. ვაფარაძე, ს. კაკაბაძე, კ. მერაბიშვილი, ვ. თოფურაძე და სხვ.).

პარტიამ და მოვრობამ ღირსეულად დაუფასებ ქ. მორეტის დამსაბურება სამშაოლოსა და ხალხის წინაშე. იგი დაილოტებულა ლენინის ორდენით, ორი „შრომის წითელი დროშის“ ორდენით, ორი „საბატო. ნინოს“ ორდენით, მედლებით, სიგელებით, მინიჭებული აქვს საქართველოს სსრ დამსაბურებელი ინჟინრის საბატო წოდება.

ამჟამად კარლო მორეტო კვლავაც სავსა ახალ-გაზაღვლუ ენრტიით და შემოქმედებით შრომის წყურვილით. დიდ პროფესიული ცოდნისა და გამოცდილების მქონე სპეციალისტი მთელს თავის უნარს, ცოდნას და გამოცდილებას უშვრეველად უნარებს ახალგაზრდა მშენებლებს. საქართველოში საბატო ხელისუფლების დამუარების დიად თარბლს ბოუძენა მან თავისი სანტერებს ნარჩობა „50 წელი საქართველოს მშენებლობებზე“, რომელსაც გამოსცემდა აშაღდეს გამოცემლობა „საბჭოთა საქართველო“.

ხანგრძლივ ციცილებს და ქანარელობას უშვრევი ჩვენს სასაღვლო მეგობარს, ამჟამად მშენებელს — კარლო მორეტის.

ხ. ფთორიძე,
 ინჟინერი.

მარცხნიდან მარჯვნივ — შოფერი ა. შავკრიშვილი, მენეჯერის ვ. კვიციანი და შემდგენელი მ. მამუკაშვილი.

მარცხნიდან მარჯვნივ — შოფერი ა. შავკრიშვილი, მენეჯერის ვ. კვიციანი და შემდგენელი მ. მამუკაშვილი.

ამ გვირაბში გაივლის ივრის წყალი.

ოდიფან, ვინ მოთვალს ჩამდინი საკუნის მანძილზე, ერთი გზა, ერთი კალაოტი ჰქონდა იორს. ამ ბოლო ათეული წლების მანძილზე საითდა არ გაიწვდა ტრეტი, გარეკაბების რომელ მინდორს არ მიტყა ვეაღვიღად დამწვარი მარცხეთის. ერთი კი არა, ასი და ათასი გზა აქვს ახლა ივრის წყალს.

1980-1989 წლებში... მარცხნიდან მარცხნიდან არის გაივლის ვაიარეწინდის, მანავის, თოხლაურის, კახეთის, ბაღდაურის, ყანდაურის მიწებს და კაბრეთთან, ზედა-ბაღის მიდამოებში მოვარდება.

არბის შოილე ტრასა წლების მანძილზე ბრძოლის ველს წაავიდა. განუწავებელი გუნდებიდან ტრაქტორები; ფილადის ვეება ბორბლებით დღე და ღამე შეუღებულად თბადნენ მიწას ბუდელებში. თვალწინდელ სატრეკე გამოშლი არბის მშენებლობისკენ უწყვეტ ნაკადად მიმართებოდა ექსპედიციები და ამწეები, ფილიბითა და სხვა ათასგვარი სამშენებლო მასალებით დატვირთული ავტომანქანების კოლონიები...

გარეკაბების მინდვრებზე დღესაც ერთი წუთითაც არ წუდება მუშაობა. მშენებლები სარწევ ქუელს ავიდნენ. მაგისტრალური არხიდან ობობას ქსელივით დახალართული უამრავი წარღვი-წარღვი

ჩრდია-ბეტონის ფილების ჩაწოცა.

დაბმარე სადინარები გახვდით. ამ სადინარებში მაგისტრალური არხიდან წამოსული წყალი დანიშნულად ადგილზე მივა, უამრავ ნაკადულად დაიბრუნება და ნათესებს მოედება.

საქართველოს მელიორაციისა და წყალთა მეურნეობის სამინისტროს — „წყალმშენის“ მეოთხე სამშენებლო უბანია მიერე მშენებლობაზე. არბის ტრასა აქ ძირითადი ციკაბო და კლდეგან რელიეფს გასდევს. იმისათვის, რომ ნათელი წარმოადგნა ვიქონიოთ, თუ როგორი რთული და მძიმე სამუშაოების შესრულება უზღვრავთ აქაურ მეუბებს, საქმარისია ვიქვათ, რომ შედარებით მცირე ტერიტორიაზე — კაკაბეთიდან შობლანამდე მშენებლებმა სამთაბის-ორასი მტერის საფრო ხიჯრის რვა გვირაბი გაიყვანეს. ასიათასობით კუბური მეტრი მიწისა და კლდის სამუშაოები შესასრულეს და ფაროდ გაშალეს სამუშაოები სარწევ ქსელზე.

მეოთხე სამშენებლო სამშრობელოს უფროსი შალვა სიმონვილი და ავტოსატრანსპორტო კანტორის ბადაბურის ავტოკოლონის უფროსი ამირან მოსულეშვილი მშენებლობაზე ვნახეთ; ირველვ გამოყურებელი გუგანი გაისმოდა. ბუდეობრები ახლად გათხრილ ორბოებში მუშები რკინა-ბეტონის

დარბებს აწყობდნენ. მშენებლობისკენ სახელდახედოდ გაკადულვ გზაზე კი ლიონის მიღებით, ფილდებითა და რკინა-ბეტონით დატვირთულ ავტომანქანებს მიმართებოდნენ.

შალვა ავტომანქანებს გახედა და ვვიბრა: — ას, ის სულ ამირანის დაშკარია, — და შერე მცობრულად მოუთხოვნა მხარე ზელ მოსულეშვილს. — ეს რომ არა მეავდეს, არ ვიცო რა მეშეველებოდა. ამის შემდეგარე, შოფრებიც ვეფხეებოთ ევაღებინა საკმეს. თვითონ ამირანმაღ მუშაობა რიგითი შოფრობიდან დაიწყო. იხე ვატცა საქმემ, დღე და ღამე იხე თავადებოთ მუშაობდა, რომ თავის ჩამართლობასაც კი აღარ მიხედა, ცოტა მხედველობამ უზტყუნა... მარამ მაღლობა ღმერის, ახლა კარგად არის. ეც კი არა, მაღლი იწინენრიც ვახედა, დაუსწრებლად წყალობის.

შალვა შერედა, დაცემულ ველზე გაშლილ მინიშობრებლებს, ტრაქტორებს, ექსპედიციებს, ერთმანეთზე დაფავებულ რკინა-ბეტონის ღარებსა და ლიონის მიღებს გახედა და ვანაგრძო:

— სად არ მიშეშავია, სად არ ვუყოფილა, რაც შემეძლო, თავი არსად დამიშოვავს, მარამ ბავშვობიდან შეჩვეულ მიწას რომ დაუბრუნდები — მიახვ სხვა უყოფო. მე აქაური ვარ... პატარაობი-

ცენტრში — შალვა სიმონვილი, მარცხენა ამირან მოსულეშვილი.

იოჯი კვლავ შასავეზავე

დან ვუუტებს ამ დამწვარ-დაბრტყულ და მაინც საუცარელ მიწას... მეტი ბედნიერება რად უნდა იყოს, როცა ხედავ აი ამ ხალხს, ამ მუშებს, ამ შოფრებს, მიწას ხელახლა სულს რომ უდგამენ.

შალვა სიხოშვილი მართლაც ამზობს. ამ სახალხო მშენებლობაზე უფელა მოწინავეს და შრომასი გამოჩენილს ვერც ჩამოთვლი. უფელი მაივანის ვაეცხოხაზე აქ საკმე დალაღებს, თვალუწადენელ ველ-მინდვრებზე ეს ვერცხლის ქამარივით შემორტყმული არჩები და სარწუავი ქველი მტევნივლებს.

ამ არჩებმა ვასულ წელს ოცდაათამდე ათასი ჰექტარი მიწა მოარწვეს, მიმდინარე წლის ზოლოს კი, როცა სარწუავი ქველი მილანად ჩადგება მწყობარში, ორმოც ათას ჰექტარამდე ტენს მოწარტებულ მიწას მოედებინას. ეს კი იციო რას ნიშნავს: ვარეკაბეთის მიმდვრებზე ერთი-ორად ვაიზრდება მოსავლი, ზვრები, ზაღმა-ზაღმა და ნათესები საიხედო იქნება დაცული და ბუნების პირველობა ვე დარაუტერს დააკლებს მათ.

თბარ დემიტრაშვილი

ზემოთ — აიხის მშენებლობაზე.

შუაში — იწყება სამშრომლო დღე.

ქვემოთ — იგის პირველი ტალღური.

სოტო შ. ჩიბინაძისა.

ჩვენი ეპოქის სასტიკები

1944 წელი... მოლოდინის მძიმე დღეები... მიწა-
არა ვარდობისავე, და არ, როგორც იქნა, დღეა
ექვსი ივნისი. მისი პირველმა სხეულმა გაუფრთხ
ნისლი და ბერძენი ნორმანდის სანაპიროებზე და
თავზარდაცემულმა ტევარებმა, განაზახა, როგორ
მოსდგომოდნენ ხმელის მოწინააღმდეგის ქარები.

ცის სივრცე ერთბაშად დაფარეს ფოლადის ფრინ-
ველებმა, მაგრამ ბორკომპლქმდით არ უნდა და-
ჯერდნო, რომ განკითხვის დღე უკვე ახლია, ვერ კი-
დედ იმედს აქვთ თავიანთი ფურცრისა, რომელსაც
შეუდგენ სიმაღლე ზებრტყსადენში, ვცხა ბანაუნის
ერთად. შეგებულბედან მანქანის მოქმდის ნორმან-
დიისკიტი ფელდატარალო რომელი. ამაოდ, ამაოდ
ეცადებენ მოაგარ შტაბს ფელდარაზული ფონ რან-
დელტიკტი — ბრძოლაში სტრატეგიული რეზერვები
ჩაებათა. ვერგარა აღუდგარ ითლდს ნორმანდის
ამაგი უბრალო დღეებისა ჰქონია და საჭიროდ
არ ტარცეს. პიტდენი გადვიდოს.

მიკვლევს და სტალინისაგანს დიდ დამარცხებათა
შეშდენ წინაშე ვატილდ ვერამბატ „ომის უფალზე
გრძნობა დღი“, როგორც მას დასაფლავებო უწი-
დეს, შესაბამ და მარტუბა აგება. მეორე ფრინ-
ცი ქოლბე დიდი დღეავენობი, მაგრამ ბოლის მა-
ინკ რეალობად იქცა.

ფრენა... ფილისი... მოკავშირეები უკვე ილ-დე
ფრანსის ოლქში იბრძვიან. დასავლეთში „მოსლ-
დობა საფრინდო ხანა“.

ავგუსტო... განთავსდულებზეა კორსიკა. ხმელ-
თაშუაზღვის სანაპიროებზე გადმოსტეს მოკავშირე-
თა ქარი. სამხტარი სავტრანგეთის პარტიზანებმა
ფრთხილ გაშლეს. ქართველი მეგობრები მხარს
უწვევდნენ ფრანგ ამხანაგებს. განთავსდულებზე
ბორკომპლქმდით ერთ-ერთი პირველთაგან შტდის რან-
ფი თაგის რანგში — „მოკავშირეობი, მაგრამ არ
დავიტოვებთ.“ მისთან არიან ქართველი ბიჭებიც.
ისხბს ქართული — „მოკავშირეობი, მაგრამ არ და-
ვიტოვებთ.“

დღებში შარავანდელი შემობის ქართველის ხა-
ხელი პეტროვი, ტურნოლი, ალბინი, ტურნოლი,
მონტინიოლი, მთელ სამხტარის სარტრეები.

წინააღმდეგობის მოძრაობის ერთი გაუთიე რი-
ბა:
„ჩვენ უაღრესად მადლიერი უნდა ვყოფი სამკო-
თა პატრონობის, რომელსაც სავტრანგეთის მიწებზე
მოკავშირეები მწინააგებ და თანამედროვე ამობის გა-
მოცდობა და სიტყვიცოქ.“

17 აგვისტო, პარიზის აჯანყება. საბჭოთა სპარ-
თელოს შავდობა აქცა თავისი სიტყვა თქმეს.
სექტემბერი, ოქტომბერი, კიდეც უფრო მოქნილი
განდა საფრინტო ხანი. შტბარა დატოვა თავისი
დემონსტრაციარე სარდლობი, მოლოდინ ღარიშეშ-
ლის, ვიანის ლაღ-დღეობის და ღარიშეშის
გარნიზონები განაგრძობენ უთქმელი ბრძოლს.

არშემო და მისთან შემბრბული ქართველები ლა-
რისოშლის მისაფლავებობთან იბრძვიან.
დეკემბერი, 1945 წლის იანვრის პირველი დღე-
ები. ტეტბრინი კონტრსტრუქციაც გადმოსტეს დასავ-
ლეთში, აწუქს არდენის ტაბეხს. ეთხეშაუტერი
უქან დახევაზე, სტრასბურგის დატოვებზე ფიქ-
რობს.

ფრანგ ვერეგობი ლტდელი ახვადებს, რომ
ფრანგებს ურტყენათ მოკვდნენ, ვიღვრ უყად და-
ბიოხოს...
და არ იწყება ახალი შტეგა აღმოსავლეთიან.
თებრტალი. შარტი. „მოქნილობა“ დასაქვავა უა-
ვისფრტა ბრინდებს, ის ხულდ უფრო და უფრო „შე-
შოლდა“.

ამილოდ, ვაგაფულებო... ვაგაფულებო თავისი
მისაოქსი მხარხარბობა ვეზული, ვაგაფულებო თავი-
სუფლდობისთვისარე მიწა-წყალზე: მოლოდინ „კვირ-
ფერი მხეცების“ გულს არ აბობნის ვაგაფულებლს

შე, მხოლოდ ავანჯია მიწა-წყალზე ცოცა. ვინაც.
21 აპრილი. ბერლინის გარეუბნებთან წითელი
არბია ციცილდ უფრეს უკავიანტო ბუნაც.

პირველ მახის, სამხტარი კანკულარობის სარდა-
ლში, „მამა“ და „დედა“ თავის ბავშვებს ბოკავენ,
შეშდებენ შტრ და ფრულ ვებულსები ენოში ამოდინ
და იქ მათ ცხსებლები უღებენ ბოლის და მერე
სწავაფენ. დარჩა ნაცის ბავშვების და „შეშოლ-
დის“... შეცდომების მკვლელებად მოვიგონებს ისტო-
რია და აწვეოდ აფთარს.

და აი, ორბა მამა — რუსმა და ქართველმა იმავე
რაიხსტრუქცი უთოელი ალბინ აფინკოვი.

კიდეც რამდენიმე დიდ ილიანა, „ქლდეამოსილია“
ვერცხებმა და ა მ მისის იარაღი დატყარა, ხე-
ლები მაღლა ასწია.

1946 წელს დაბრუნდა გერმანიიდან დემობლი-
ზებული, შარავანდელმოსილი ჩანდი რაშემური.
ოჯახში შეტყუბდა. ერთმანეთს გადაეცხვიეთ. მუელ-
დობე სუფრა გაშალა.

— დღეს ერთხელ უნდა ვივითოთ საბოლოო გა-
მარჯვება. ვივითოთ ქართული ყალიბი, — ვუთხრა
ისი მე.

მაქცმა ნაფილობად ვაიბინა:
— ვივითოთ, ტყირფასო. მაგრამ გამარჯვება სა-
ბოლოო რომ არ არის ჩემს ქვეყანაში კიდეც დარ-
ჩა უკავიანტური ბურა, ის კიდეც არტავად ვგრძნობს
თავს.

ვინაფულები, რამწინე მართალი იყო.

გაგაფულები. წაყვალს წინ რამწინე მითხრა:

— ურტიკ უც სანსენოში მივდარე, მივდიდი გა-
მიგაფულებოშო, ვინ იცი, ბედი რას ვაგაფულებს.

შეშდებენ, ის კეთილშობილი შუბლს ნაკვების
წყალსაც სავსდობის დალი აჩნდა.

მახა ვერაუტერი მოვახებრე, ვარდა:

— კარგი, მაგრამ ჩვენ კიდეც ვნახაეთ ერთმანეთს,
არა?

— ხვალ დღის მატარებელი მივდვარ ბარბორ
ში. მერი, შერი უკ პირინებში, სავსდობის ბოლო-
ები და...
მერი დღეს დილით აუსტერლიცის სადგურზე
სავსდობისაგანდა ვაგაფულები მე და ჩემი მუელ-
დობელი მეგობარს. უქანსაყენელად დავგვიქნა მან
ხელი ვაგონის დაწკარფინა, და რამდენიმე კვირის
შეშდენ საზარელი ცნობა ესანსეაფულები: ქრისტიანი
მეტრის ხელში ჩაუვარდა... ჩამორბინდა.

წინააღმდეგობის სახელოვან რაზმს — „მოკავდე-
ობი, მაგრამ არ დავითოვებთ“, სარადლი მოუკ-
ლეს. მ.ოკლეს, მაგრამ ვერ დაარქვას.

სამხტარის დიღმანს დიდებულბედ დაბრუნების
უნაღმდეგა მარტოსლს წინ მიზინდა. ოპ, რო-
გორ მიზინდა მენახა ის მიღმავალი, აღმანინები,
მტები და მეგობრები. მოზინდა და შერიც დღე-
ებო ბორდოში ვაგაფულები, ჩახსდობისაგანდა ვესტებრე
„მოსლდობის“ ცემამ მარტულ რიუსს.

— ოს, რა მადლობელი ვარ, რომ მიმოვიგინე, ვი-
მუელდობი ხომ, ვაყენიო.

— ახა, სხვად, ეს ის ქართველია, რომელსაც
უფერავს მისახიო შეთან. ვასკონური საქმელები
ბუტყისა, ახა, შენ იცი, არ შენარცხვინო.

— მისარტობი ვარ, ბატონო, რომ ვაგაყენიო.
თუმცა ძალიან ცუდი მზარეთელი ვარ, მაგრამ მიწა-
დები ვასკონების პრესტიჟი დავცავა.

— მეც ბედინები ვარ თქვენი ვაცინელი, ქალ-
ბატონო. რაც შეეძება ვასკონური სამზარეთლოს
პრესტიჟს, ძალიან ნუ შეუცდობი, რადგან იმმა
და რუსაკითხი ვერმანია ვაგაფაყენიო...
სადლის მოლოდინი ვილანარტეო ამხანაგებზე
წარსულზე. მოვაჯავლებ და ბოლის ვუთხარა:
— ქვირფასო მიშულ, მე გამოსამწიფობებლად
ვაგაფულები, ერთი თვეში სამზარეთლოს ვბრუნდები.
— რა ბედინები ხარ, — სიტყვა ჩამოხარავა ვას-
კონელი.
— მიწა წაყვალს წინ ყველა ვნახო, მტები, მე-
გობრები, იბებერი მეგობრები, ახე ურტიკ და...
ქრისტიანის იბები.
მიზელი მოივარება, მწუნებარა დედეულა მას.
ცხსებლები მოვადგე მას წამებებს.
შეუცდობი:
— რაო, რაივე უტედებრება ხომ არ მოხდა? —
შევიტოვებ შეჭარქენებლად.
— რაც მოხდა, იმავე მეტი რა უნდა მომხდარი-
ყო?

ბატონო. რაც შეეძება ვასკონური სამზარეთლოს
პრესტიჟს, ძალიან ნუ შეუცდობი, რადგან იმმა
და რუსაკითხი ვერმანია ვაგაფაყენიო...
სადლის მოლოდინი ვილანარტეო ამხანაგებზე
წარსულზე. მოვაჯავლებ და ბოლის ვუთხარა:
— ქვირფასო მიშულ, მე გამოსამწიფობებლად
ვაგაფულები, ერთი თვეში სამზარეთლოს ვბრუნდები.
— რა ბედინები ხარ, — სიტყვა ჩამოხარავა ვას-
კონელი.

— მიწა წაყვალს წინ ყველა ვნახო, მტები, მე-
გობრები, იბებერი მეგობრები, ახე ურტიკ და...
ქრისტიანის იბები.
მიზელი მოივარება, მწუნებარა დედეულა მას.
ცხსებლები მოვადგე მას წამებებს.

შეუცდობი:
— რაო, რაივე უტედებრება ხომ არ მოხდა? —
შევიტოვებ შეჭარქენებლად.

— რაც მოხდა, იმავე მეტი რა უნდა მომხდარი-
ყო?

— რაც მოხდა, იმავე მეტი რა უნდა მომხდარი-
ყო?

— რაც მოხდა, იმავე მეტი რა უნდა მომხდარი-
ყო?

— რაც მოხდა, იმავე მეტი რა უნდა მომხდარი-
ყო?

— რაც მოხდა, იმავე მეტი რა უნდა მომხდარი-
ყო?

— რაც მოხდა, იმავე მეტი რა უნდა მომხდარი-
ყო?

— რაც მოხდა, იმავე მეტი რა უნდა მომხდარი-
ყო?

— რაც მოხდა, იმავე მეტი რა უნდა მომხდარი-
ყო?

— რაც მოხდა, იმავე მეტი რა უნდა მომხდარი-
ყო?

— რაც მოხდა, იმავე მეტი რა უნდა მომხდარი-
ყო?

— რაც მოხდა, იმავე მეტი რა უნდა მომხდარი-
ყო?

— რაც მოხდა, იმავე მეტი რა უნდა მომხდარი-
ყო?

— რაც მოხდა, იმავე მეტი რა უნდა მომხდარი-
ყო?

— რაც მოხდა, იმავე მეტი რა უნდა მომხდარი-
ყო?

— რაც მოხდა, იმავე მეტი რა უნდა მომხდარი-
ყო?

— რაც მოხდა, იმავე მეტი რა უნდა მომხდარი-
ყო?

— რაც მოხდა, იმავე მეტი რა უნდა მომხდარი-
ყო?

— რაც მოხდა, იმავე მეტი რა უნდა მომხდარი-
ყო?

— რაც მოხდა, იმავე მეტი რა უნდა მომხდარი-
ყო?

— რაც მოხდა, იმავე მეტი რა უნდა მომხდარი-
ყო?

— რაც მოხდა, იმავე მეტი რა უნდა მომხდარი-
ყო?

* დასავლელი. იხ. „დროშა“, № 1, 2.

დმიტრი ალექსიძის 60 წელი შეუსრულდა. თითქოს არავინ ელოდა, რომ ამხანაგ მუშაკს სხვაგვარად დამიტრის, მაგრამ სიბერე ჩას ქვეა, როცა იგი სახვია სულიერი სიბავსუთი, შემოქმედებითი ინერგითი. როცა მას ესაზრებოთი, ამ მის რეპეტიციებს უფერებო, ასე გვიჩვენებთ, რომ იგი სწორედ ახლა განიცდიდა წამდლო ახალგაზრდობის, შემოქმედებითი ძალების აღზევებას.

მან სიბავსუთნე შეიჯარა თეატრი და არასოდეს არ უღალატინა მისთვის. თეატრი მისი სიცოცხლეა, მისი სიხარული და ტკივილია. იგი ხან-შემოხანადე დაინერგებო მისწრაფობა და უცნაურად მომხიბვლელად და საიდუმლოებით მოცულ სამყაროაქან. ამ ხანდღეულებს ამტკინინა და მისი განსის სურვილი არ ასვენებდა ქაშუს. სასკოლო დრამაწერბო ალექსიძე ჭერ თავის პიესებს დამდა. „ოქტომბრის ქარიზალი“ და „წითლო თოვლი“ — ასე ერქვა მის პირველ დრამაწერბო-ულ თხზულებებს. პიესებს გულშემატკივლო იყო დამწერილო. ბავსუობის წლებში მომხინლო ზეადრების შთაბეჭდილებანი გაუნელებილო იყო ჭერ კიდეც.

სკოლის წარმოდგენებს საოგანო სექტაკლებო სცდლოდა. მისი პირველო მაყურებლებო მამოა, ბებო, დებო და შერობლებო იყენ. სახლის კართან გარკული აფიშო იუწყებოდა, რომ „ალექსიძიანო: თახში“ წარმოადგენა იმართებოდა. დმიტრი იყო რევისორი, მხახიბო და დრამატურგო. ზოგერ ლექსებსაც კითხობოდენ და მისი ატორიკო დმიტრი იყო. შერე სხვა ატორების პიესებაც მოიკიდეს ფეხი რეპერტურში. სკოლაში დედაც კ. კალაშის „როგორ“, ბ. ლავრენვიის „რევივა“.

...შერე, დღეიწყარი სახალტო სკოლა. იტალიელი ქალის მ. პერინის შერე დრამატული. გატაცება პოპსტაიო, რიტმიო, კომპოზიციებიო, უმედეტრებო, სიხარული, კამათი, იტენება მომავალდღე-ღიერი თეატრე, ახლო სექტაკლებზე.

დმიტრი სასწავლებლოდ გაუზარეს მოსკოვის ლენინარსკის სახელობის თეატრალერ ინსტიტუტში. აქ შეხვდა იგი რუსული სცენის ვიკარტებს: ტანისლავსკის, შეიფოროლეს, სუდაკოვს.

მიწურა სტუდენტობის წლები. მოახლოდა სადღელომო სექტაკლის დადგმის დრო. ალექსიძე თბილისში დაბრუნდა. გაზეთმა „პრადამ“ გიითხვე-ღებეს აუწყა, რომ ინსტიტუტი დაამთარა მამ ახლო-გაზრდა რევისორმა. მათ შორის გამოირჩევა დ. ალექსიძე, რომელმაც ბრწყინვალედ დამოცა რუმოსვის პიესის „მებრძოლების“ დადგმის თვისი გეგმაო.

დმიტრი ალექსიძე იმ დროს ჩაება ქართული თეატრალერი ცხოვრების ფერხალში, როცა ისის იყო ჩვენი თეატრალერი სამყაროდ წყაღე ასმეტელი, ხილო ცოტა უფრო ადრე — მარტინივილო. ქართული თეატრის შშიბე დღე დაუღდა. მარტინივილისა და ასმეტელის სექტაკლებიო განებერებულმა აუდიტორიამ ეცვის თვალილო დაუწყო თეატრის ცქერა. პრესაში განდა ცნობა, რომ მარტინივილის თეატრის სათავეში ჩაუღდა ახალი ხელმძღვანელობა დ. ანთაძის მეთაურობითი. გამოსცხადდა ხარევისორო კოლეგიის შემადგენლობა: ვ. უშტაშვილი, გ. ურულო, უ. ჩხეიძე, გ. სულიაშვილი, შ. ღამბაშიძე და დ. ალექსიძე. ალექსიძე მიწვეული იქნა აგრეთვე იმერის თეატრში „სევილიელი დღაქის“ დასადგმელოდ.

როგორც დმიტრი ივირებს, სულ მალე ა. ზორავას თხოვენი მან რუსთაველის თეატრში დაიწყო მუშაობა. თეატრის სტუდიის პირველი სექცია შეუდგა გამოსაწევის სექტაკლის საზადადს. ალექსიძის არჩევანი კ. გლოლონის „სასტუმროს დახახლისზე“ შეჩერდა.

...კომედიის ენართი დაიწყო დ. ალექსიძის შემოქმედებითი გზა რუსთაველის თეატრში. რუსთაველილებს კი ტრაგეკული კოლოზები უფრო სიბავსუთად, ვიდრე კომედიური სიტუაციები. მის სცენაზე ჭერ კიდევ ცოცხლობდენ „ღამარა“ და „ან-

უაგორჟელი სახელოვანი გზა

დლო ალექსიძე.

ფოტო დ. ღვირიცხია.

ზორი“, ჭერ კიდევ მძლავრად ისხოდა მან „ტრაი-ნების წინაშედეგ“, მაყურებელს ალღელოდ ბერ-სენებს ბედი და დახსნალო უფრებება მის-სკოლო-ერ განწყენებას.

„სასტუმროს დახახლისმა“ თითქოს რაღაც ახალი, იქნეს არც ახალი, მაგრამ უფრო მივიწყებლო ტენდენცია შეახსენა ულტრარისტის „ტარნიკონა“ წამარუსთავილის თეატრის-მმართველო მართონ რომდ გამოირცხვას კომედიის დროთა მისე მიწვევებითი გზა და იან შეაქველო-შედაცხობილო სტუდენტი.

მაგრამ ალექსიძე გრძობდა, რომ საპირო იყო თანახამი ძალიო მოხსენცა კომედიურცა და დრამატულიც.

კ. გლოლონის „სასტუმროს დახახლისი“ დ. მიღვის „ალჯაზარი“ მოხვევა.

კომედიური ფანის სექტაკლებიდან დიდი წარმატებით აღინიშნა გ. სუნდუკიანის „პეპო“. ეს იყო მართალი, ძლიერი და კოლორატული აქტიორული სახეების წამდელი გამოფენა. დიდი სცენური ტრადიციის ამ პიესაში რევისორმა გვიჩვენა ახალი აქტიორული ნიჭებრება. თანამედროვეობის გრძობა და გადახახები ძალა. „პეპოს“ გოგოლის „ქორწინება“ მოხვევა, ხილო მას „ღონ სენარ დე ბახანი“. ამის შემდეგ ალექსიძემ ი. ვაგევაძის „გლობის წამახიბო“ დადგა.

გიორგი აბულაძე

შინაში, როგორც
ვერსიონი

შინაში, როგორც მემლექეთი,
ჩემი სანატრელი საქართველო,
რამე იმნაირი გამაგონე,
გული დაყოფილი გაგაბრთელო.

შინაში, როგორც მემლექეთი,
მე სულ მასზე უფრო დავლიოდი,
ახლად დავიბადე, თბილისიდან
სხა რომ დავიჭიროე რადიოთი.

კი შექართულე ვეღარა ვარ,
მაგრამ სული მიღულს იმოდნა,
რომ შეი სიტყვა მართად მშობლიური,
როგორც გაზუზული იტობნა.

შინაში, როგორც მემლექეთი,
მცხეთა, კობულეთი, კახაბერი,
იგი ნიადვც თუ არ ვახსენე,
მაშინ ერთი წუთიც დამაბერებს.

ლექსა არ მაკლია მართალია,
მაგრამ საშობლოთი დარბი ვარ,
აი, აშნაირად, უსიცოცხლოდ,
შეილება სიცოცხლენა გაიბინა.

შინაში, როგორც მემლექეთი,
აქ ჩვენ არ ვეგონოთ ჩაქრალბი.
იზმის, ეგოსის ნაიბრებსაც
ვავით საქართველოს სახლ-კარბი.

შინაში, როგორც მემლექეთი,
ჩემი სანატრელი საქართველო,
რამე იმნაირი გამაგონე,
გული დაყოფილი გაგაბრთელო.

ქვე ნების

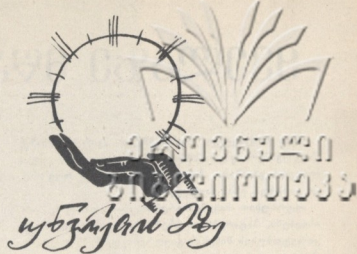
ხანდახან გული ძლიერ დამეჩვის,
რომ დავხუნენ ბათუმის წვიანს;
მათ არ იციან, შტოზე წვეთები
რა სედაიანი ღიმილით ბრწყინანს.

მათ არ იციან, წვიმა შხაშხა
რას ეუბნება თვითულ უფოთლს,
არ შურულია საბურავებზე
დაქცულ წვეთის სხა შეიცოლონ.

მათ არ იციან, როგორ უხდება
ხეებს, ქუჩებს ხა სივრცის თეზიანს,
როცა დრუბლიდან თბილი თქემები
ქაღალის თეზიებით დეშვებიან;

როცა მაღალი მაგნოლიები
წვეფურის აღერის ინაწილებენ
და ზორუმივით დარბულ ტალღებს
კენჭები ტაშით მიაცილებენ.

თუ დაფიქრებთ ყური მიუგვდ
მგონია ბავშვივით ღამას ბუნებას,
შენ ვაგონებ, შენ დარწმუნდები,
რომ წვიმა ტკბილად გესუბრება.

ჩვენებურსა ზგას აქურთ მიწის
დღღური სახე, მწეფე ბაღები,
უნგრეთის შტო, მე შენი სიცილი,
იგი სტარტოს კენცი, დავიდაღები.

შემომხვეით ვაზის გრებილი,
აქ, საწახლდთან მსურს ღამის თგა,
ლექსივით ჩქეფდეს მაკარი გრილი,
ხარის სისხლივით რომ მოისის მტევანს.

უნგრეთის შტო, შემომხვეთნე,
ჩათა ზინივით ვტაო წარსულს,
მის ფუნქს კენე ხომ მძღვარად გუგუნებს
ჩემი საშობლოს ახალი სული.

მაშ, მომეც სხვი, შტვც, ერთი ღერი,
რომ გადავეშო ჩანგე ვით ღარი,
და საქართველოს ტკბილი სიმღერით
გადავიბადო უნგრეთის ვალი.

მე ახლაც მესმის ვინდამური
მიწის კენსა და ზღვის ხმაური,
მე უფრო მისვდენ წითელ მდინარეს
და გადვადვიარ დამობილ ხიდზე,
მე მართაში ნაყობი მგვდება,
იგი უსტავოდ ხელზე ხელს ზიადებს.

მწულარე კამლში ვხედავ ნანგრევებს,
მიწაზე დეურად დსარებილ ხანანს,
და, ვით დაკბილი წარსაკები,
გზად შეტარებულ ხეები დგანან.

მაგრესი ნილად ამდგარა მიწა,
მიწა, ვით დარდი, შუბლზე ჩეიდება.
მართო ტუჩებით-მილიმის კაცი,
ის მართო ჩემთვის თუ იმეტიება.

არა ჩანს ცრემლი, აშნაინს შიში,
აქ დღის მოლოდ ძლიერა რწუნა,
რწუნა, რომოდც სისხლან სინტი
სამხრეთის ცაზე ვიბრამ დწერა.

მე კარგად ვიცი, რომ დრო იცვლება,
ხშირად ხხენება არ დის იმ ძველს,
მაგრამ მე მაინც არ შემიძლია
იმ სახასი წლის გადავიწვება.

ვიცი, დღეს ბევრი სიხარულია,
ვიცი, დღეს ბევრი სასწაულია,
მაგრამ მე წაშობი, ნახე სიხანი, —
ჩერ ავსოდა ტაცილს არ გავსოდა.

ის კვები ჩემთან მრავალ ამხედენ,
გონიო აშხავს არ დანიშლავს,
მე კარგად ვიცი, დარდი რახებლა
მაქვს იმ ქოროსს, დღელივი მიბავს.

ხშირ ჩაფიქრებას წუ დამიძრავს
და წურც წარსულში ხშირ ვადახედვას,
მე ძველ ნანგრევთა ნაღველი მახლავს,
თუმცა სახლს ვავებ ახალს და მდღვარს.

ნაშობიარად მომებს რომ შტვდება,
ვაქვით როგორ ვეითმებს, როგორ ვეწვალდს,
ხოხლორთან ვაკენცი ჩვენ ერთმანეთი
და თითო წვეთი ცრემლი გავცავალიდი.

ფერისცვლებზე, წლებმა იციან,
მე შოგონება ვიცი იმ ძველს,
რადგან ჩერ კიდევ არ შემიძლია
იმ სახასი წლის გადავიწვება.

ყველაზე მძარე ვუთები

ესკიზი

აღარ მოსახერხებელია ბავშვებმა — კიბოს ზღაპრე წავიყვანო. დავთანხმდები. წინა დღით ცოლმა ყველაფერი გაიშალა, ჩანთებში ჩააწყო, და როგორც კი გაიწვია, გზას გაუვლდებოდა.

ავტობუსით მივემგზავრებოდა. ნათელა აქვს ახივებული, პატარებს დიდებია, არიგებს, უფლოს. მე კი ავტობუსის მინებში ვიჯდები და ჩემს ფეხებში ვარ ჩაბოქვნილი.

მზარებელ ვიღაცას შეტყობამ გამომარაგია. უცხო კაცი მადგას თავზე. წელიწადის თითო პერანაზე აცვია, სახეზე სიგამზარებელია, აღდგომის თვალბეჭდები რატომღაც ძლივს ახედს, ისე როგორც დამინათვით, ან ღვინობილიდებული კაცს სწავებია ხოლმე.

დიდხანს შევეყრები. — ვითომ ვერ მივიანი — იროინა ვაერული კოლოით მუხუბნისა იგი.

სახე მივახარუნე, ავტობუსის მინებშიაც ვაჩიხებდი. — ნუთუ თორაია? — ვეცდები ჩემთვის.

ოღებდა ის ჩემი ახლობელი ამხანაგი იყო. სიყმაწვილეში ერთად დავდიოდით საბედისწერო გზებზე, შრომბაგასწორების კოლონიშიც ერთად ვიხდიდით სახეტელს. მე, პატარაობიდან დაბრუნებულმა, სახუდადღო უარი ვიქვი წარსულზე, ვცადე აღმოვინათო ცხოვრება დამეწყოს... იმდენი შევიძლია, რომ ინსტიტუტზე ჩავიბრძნე და ექიმის გავხდი. თორაია კი... ნუთუ ისევე ძველ გზას გასვავა?

მინებს თვალს მოგაწვია და სახეში შევხედესიც თავზე მადგას და ოდნავ ვახელოდი თვალბეჭდს მიხურებდა.

— თორაია ხარ? — ვეცდები. — ვითომ ვერ მივიანი — ისევე კი კოლოით მივრჩები ისე.

წაწყვილი, არ ეძივდა ახეთ შეხედვას. ავტობუსის მინების ცხელი აბსორბირდა.

— როგორ ვერ ვიციანი, ბავო, შენ თორაია არ ხარ? — ვუთხარი და ხელი ჩაიჭირებოდა. — მე ვარ, კაცო, მე... მითხრა თორაია და ვაფაქმბე.

ვია, ერთმანეთი მოვიკოხებთ. მერე ჩემს ბავშვებს მოვუყვარა, ცოცხანს კიდევ ვისუბრებთ, შენდგე თვის ადგილზე დაბრუნდა, დედა და ფეხებებს მივიცა.

თორაია თვითი პერანაზე ვამეცვარებოდა და მზარებელ ვადაცვითებოდა უფროებენ ზურგზე მიხატულ უნაწურ სურათებს. მის წინ, საგარტელზე უხინათლო კაცი ვიხდი; ხელთმეტი კოლონიერი ისე ვავიარებო, ხრამას ჰმა არ ამოვლიდა. მადგამ მე მანსუ კი არა, ჩემს ყოფილ ამხანაგზე ვეცდები.

— რა დამაზია ბები იყო და, რას დამხვავებინა და უცებ გხვდებ? — თორაია ვეველით მჭიდრო ხანსაშეხვედ კაცს ეჩივებო ხელს უფლოს. სიმწრის ოდნეში ვიჭურებო, სვავა ვაიგებს ის კაცი ვეველად ვეფრის და ატვლებდა აურზაურით... რა გქნა მამონ, სად ჩანდახანო წაიქვეთ ჩვენს საუბარს რომელი მზარერი არ ხომუნდა?

არა, დავუგებდა არ შემიძლია ვეცე ვერ ვაგვხვდები, ის იყო უნდა წამოვმდგარიყავ და მათთან მივსულიყავ, როცა უცნობი მზარერი ავივრდა.

თორაია და მისმა მშობლებმა ავტობუსით ვაჩერებინა და ხსრტყვოდ ვადაბრუნდა. — ჩიხდა ის, ჩიხილ მშენილია.

უცნობი მზარერი ვანაგრობდა ვეცროლს, არავე მივუვლიდა; ხელთ ამომავალესო; მალე ისიც ავტობუსიდან ჩამოვდებ, წასვლებს ვაყოფებო.

— იმითი ამხანაგი აქ დარჩა! — წამოძახა ვოლცქალმა. მე დანაშაუვსავით თავდახრილი ვიქვეთ და მანივ ვგროვებო, თუ როგორ მხურადუდა წიწწით სახეზე ათულებო ვაჯილი.

თორაია და მისი ამხანაგი დააკავეს, ავტობუსი მზარებებითორთი მილიციის ვანყოფილების ეტოში შევიდა.

— აი, ისიც, კუთხეში რომ წის, მავათი ამხანაგი, — ვარცხნილი დავინახე, როგორ აწიშნა ჩემზე ერთმა მზარეობა მილიციელს.

— მოქალაქე, ჩამობრძანებო ავტობუსიდან! — მითხრა მილიციელმა.

ბავშვებმა ტირილი დაიწყეს, პერანაზე ჩამოვრდები. ხელი, ცოლსაც ვარეშობილავს, რა მიმართდებოდა მილიციის სამორივეში შეტყობებს თორაია, მინითანამზარები და მე. თან მზარეობის შეგვავუნენ.

— თქვამ, თქვენ არ ვინებო? — შემიძლია კობლბანი და სკანია შემიძლია.

მზარეობის შეტყობუნენ, აღარ იცოდნენ, რა ეიქვითი. მილიციელმა, ავტობუსიდან რომ ჩამოხმანაძანა, უცნობი მზარერი ჩასურბარდა კობლბანი. — წარმოუდგენელია! — უსახუნა კობლბანი. — ხალხმა, მავას ჩას ტირილი, ბავშვობის დროინდელი ნაცნობი შეგვგადა და ვაგვსახუნებ, რა გინდათ მავასთან, — ვაიხიხე ჩემს ზურგს უკან.

თორაის ბავიყო. — ექიმო, თქვენ თავისუფალი ხართ, ბოდიშის ვეხიბო, რომ უსუნბელი შეგაწუხეთი! — მითხრა კობლბანმა.

მილიციის ეტოს რომ ვაგვოვლიდო, მამინდა შევხედე მეუღლეს. მიწის ფერი ელო, ბავშვებიც უნაჩამდგარი თვალბეჭდით მილიციელს.

გამოინდა ზედიც. მავამ აღარავტრის ხალხის არა მქონდა.

— კაცო, ვამეგებინე, რა იყო, რა მოხდა? — მე აიქვე შევიკობინე ცოლი.

— ახლა არ შემიძლია, დამავად, მერე მოვივებო.

წიელი დღე ახე უაწუნებელ ვეყავი, ბავშვებმა მალე დაივიწყეს ვეველადები — მითარულად ვეუწუნებოდალბუნენ წაუღო.

შეგ რომ ვადაწუხებო, მინისაც ვამოვბრუნდით. დღებობს ვეველებობო, ავტობუსში არ შევხვდებოდა არც ერთი კაცი იმთავით, აქვე წამოსვლისას ჩემთან ერთად რომ მავსრობდნენ.

ილიციელს ბავშვებსა და მოსახლეობას.

ნიუგოგია

წერილ-წერილი ახლები

აღმართის ქუჩის კუთხეში მდებარე ფუნაქციების შეკეთებულ სახელობაში ჩატარდა კაპიტალური რეკონსტრუქცია. შეიქცადა ინტერინერი, ინტერინის კარგი ვეგონების მქონე კაცის მზარეობი ხელი.

— მე ვარ, კაცო, მე... მითხრა თორაია და ვაფაქმბე.

გარეშე დანახარია და აღმოჩნდა, რომ ოლიციანტს ქვითარით დავუქვი შევდომო, რის შედეგად ვადაზავდებოდა ნაკლები თანხა, ოსარაია მ მან. 17 კაპიტალ ვეგონების აღმოჩენულ თანხას და ვაგონებო აპატით ოლიციანტს უსუნბელი შევიქცა.

როგორც დირექტორმა ვეცნობა, საკითხი ვანიხილეს სავტოო კრებაზე. ოლიციანტს არ ამატებს.

ახვე 20 თებერვალს ობილიში, მილიციის ვანყოფილებაში მოვადამოქ. წიწწაშევილი, რომელმაც მი-

ლიციის კუთხეებს ვადანცა 27 ვეცოდო კაცის იმპორტული ფუნაქციები, ვეგონების ხეუფლების ქურჭი (თიხილი), 127 ცალი მავაციის ხალხის მინის პერანა და სხვა წარღმინა.

წიწწაშევილის ვანცხედებით, მას სურს დაწუხოს ახალი ცხოვრება.

რავიციანტის ბავშვებმა ბეუღაშევილი შეგროვანა წინადადება, რომ სატელეფონო კავშირი შეიქცალოს ჩვეულებრივი სახსობო მტრედებით, ჩატარებულმა ექსპერიმენტებმა დადებითი შედეგები მიიკვთეს დროის დროვის სახით.

ბეუღაშევილი კაპიტალი ჩილდოდა ითხოვს ბინაზე ტელეფონის დადგენას.

გოლოგობის ქუჩაზე დათვარდა მინისქვეშა კომუნალური ვასაცვანი სახეშეობები. ქუჩაზე დავიყო ახსადტო, რომელიც 60 წლის ვანცხედლობაში არ აიყვანა.

მინი-კაბა — 80 მზაცხანცემლის ფაბრიკამ 1989 წელს დაწყო 198.765,5 მეტრი ძვირფასი ქსოვილი.

ბიჭი აწმინდინა

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

რთველი.

ქვეყნის მშენებელი

ნადირობა.

ჩაის კრეფა.

ვეროვნული
ზიზლიროთევე

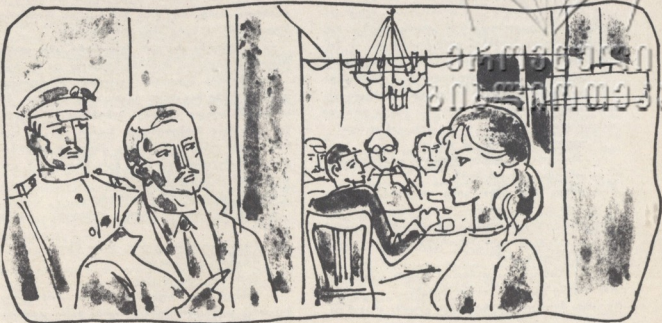
შემოდგომა.

ვერონი
ვერონი

დაღესტანი 1918 წელს

ბავოშქიზის

შუასომა

მ ო თ რ ო ბ ა

კარგზე დარცხს. თინა კინაველიძემ გაჭურს დაუწო და გახადებდა ვაიდა.

— შენ ხარ? — გაუცინა თინა შუმსოულს და ანგარიშმოუცემლად წინასვარი გაისწორა. ახლად შუმსოულმა პალტო გაიძრო, ქუდიდან თოვლი ჩამობერტყა და საკიდზე ჩამოკიდა. იგი ორმოცდახუთს გადავიღებოდა აკაცი იყო, საფეთქლებზეარა, ხმელი და ფინჯურად ძლიერი. სახე მარჯვენა საფეთქლიდან წიკამდე გრძელი ნაპრობოზევი ჭქონდა გადახსრილი.

— არაინ მოსულა გერ? — იკითხა კაცმა.
— არა, არაინ, — თინა ოთხბო შეუძლდა. ისიც კაცის ხნისა იყო, შენახული და შესახლად, ნაბატები. სახე მიწოდდელი ჭქონდა, მით უფრო, რომ ტანად ენერჯიული და მკერვაი ჩანდა.

კაცი რბილ ხავარძელში ჩაქდა და თინა საფრულე მოუღდა.

— დიდი ხანია არ მინახიხარ, წახული იყავი სადმე? — იკითხა კაცმა.

— არას, თოვლიშვი ვარ, — მოუღდა უსახუსა კაცმა. — ვინ და ვინ იქნებანი დღეს?

— ვინც ყოფილხარ, ბეჯია, ალბიტი, ვარლანხანიც კილით, კიდევ ვგარამიძე. იმის უფხარია, აღერ მოვიდეს.

— კარგი გქონია — კაცი წამით დაფიქრდა და ოთხიანი შეათავალოვარ. — რა გქონა, იგი? მიიღა, ახა, ავიღა!

კაცი წამოდდა და ძალდატანებელი ნაბიჯით ღოჩაში გავიდა. მას კარგად მორგებული, გრძელი კოსტუმი ეცვა და ეტეხიბოდა, რომ ჩაბნის ჩვეულ იყო, თუმცა მის მინარ-მინარში, იმავე დარბის, რაცაც ერთი შეხედვით გაუგებარი სტრუქტურა გამოიყოფოდა. იგი საწერი მაგიდის წინ დახალ ხავარძელზე ჩამოქდა, ჩიხეში გასაღები მოხარჯა და უქრას შეუარა.

— შენს მაგიდაზე ტელევიზორი დავდი, თავა მომხაყინა იქითა ოთახში, — მომობილიშა ქალმა. კაცმა უკრადღება არ შეაქცია. მან უქრა გამოსწრა, მის ბოლოდან მერე გასაღები ამოიღო, სხვა უქრა გახსნა და მსხვილი ასინგაციების რამდენიმე თხელი დასტა ამოიღო.

— აქ ექვსია — კაცს შეხებ, ხინწიწანი ხმა ჭქონდა, — გვარამაძეს რომ ბეჭეტის ორალიდა აქვს, ის სოსოვე, თუ დადიანძე, ახლად ვადაუხადე. აქ დადგამ, შენსა მერე ვაყილი. გოივე? საჭირია არა? წინდების, რომ ფული ვაჭარე.

კაცმა იცოდა, რომ ქალი ხმა გუნუნებდა და ხასის გამოხეტყველებულ ფიქრებზე და არა მისი სიტყვების შენარსზე. ამაიომ თვალთ არ მოაზრია მანამდე, სანამ ქალმა დასტა არ დაეცვა და წინასვარის ჩიხეში არ ჩაიღო.

ზარმა კიდევ დარტყა, ქალი გასახლებდა ვაიდა, კაცმა კი აუჭქარებულად გაქცა ურჩები და გახადებდა კვლავ უთვლელის ჩიხეში ჩაიღო.

პატარა სუფრას შვიდნი უხსდნენ. დიასახლისის მარჯვენა — გვარამაძე, ხის ვეგერითი — მილად ქალაქია, გამოფრული ბებერი, რომელსაც საშინლად უსაიჭოდა, უსიცოცხლო და, ამავე დროს, აჯა სახე ჭქონდა, ბებრის ვეგერზე — მისი ორმოცი წლის, მოკლული და ნაბატები კილი. შეიღვე დროთა შავგერშიან შესუქებულ კაცი და მოკლეს, დიასახლისის მგებობის გამოტოვებით, კიდევ

ერთი კაცი — ტანად მოკრფილი და პირხმელი, რომელსაც აღა ფერის კოსტუმი ეცვა და სქელი სათავად ეცოთა.

— წარმოდგინე, ქალბატონო, ამ ორი წლის წინათ გულს ვერ გვრწმობდი. თქვენი არ მომიკვდით, სრულებითი მანქანას ვუშვებდი ხოლმე და კოქჩეკევი ფეხით ვაჯილი. — გვარამაძეს, სისხუქრის მიუხედავად, წერილი ხმა ჭქონდა. იგი წითური კაცი იყო, თითქმის მგელივით და წერილი, ცოცხალი თვალები მოუხვებდა დაუბრბოდა.

მის არ უსახუსე, მაგრამ შავგერმანმა, ბებრის ცოლის ვეგერზე რომ იქდა, ხელი მამიდე ჩამოსდო მაგიდაზე, თითქმის ფეხისგან გამოეჭრა. და ბუჩქი მოუქცა.

— რა სიტყვა „ინფორტი“ მიხსენს, დღეში ხსეგარ სათოს ვეგერობო, — განცხადდა თავისთვის თითქმის სიკრფელ დაპარაკოვდა. — მართალი ჩემი ბიჭი დამცინის. — კაცს სახე მოუღღრა. — მაგრამ არა ურჯანი თუ არ ვეყოლი, მაშინ წამოხი სიცილი მოუწევს!

— რას შვებხა ახლა შენი ბიჭი? — იკითხა დიასახლისმა. მისი მგებობრივი ამ დროს ფეხივლად აუოღებდა თვალს ყველაზე, ვინც სიტყვას იღებდა, და ერთი და იმავე ზრდობდა, მაგრამ თითქმის ზამბარა. საჯიო მოზოდელი ლიბებითი წამოხვდა.

შავგერმა სახეზე ჩრდილმა გადაურბინა. — რაღა რას შვებხა? ფულს არ მიზოხს, მართალი, სწავლობს. — მან ბებრის გადახედა. ბებრმა დილითით თავი დაქვინა იმის დასახატურბლად, რომ ბიჭი, მართალი, სწავლობს. — მაგრამ რად ეინდა? იჩაბნე ხსას არ გეცემს, რა ვაფუშვებდი, რა ვაფუშვებდი — არ ვციცი! — შავგერმანი ერთ წამს მოიფულეთ დაღებდა, მერე ჭქავს ხელი მოკიდა.

— ხს ჩვენი შვლები გაუხეხაროთი შვი დალით, თინა ჩვენი შვლები მაინც აღდგარიშედი! — იქცა მან და დიასახლისს ჭქვა მოუხაზუნა.

ყველამ მოხვებ, გარდა ბებრისა, რომელსაც ეოქა გამოხლებულ ტუბიზთან მხოლოდ წამით მიიტაცა და ზონილიანი გამომტყვევლებითი ისევ ძირს ჩამოივდა. ეტეხიბოდა, რომ ეს ექსპურტიანი აგზომლერი ორფორტი ტარჯას შავგერად; ამ დროს გვარამაძე ახიითიხდა და შავგერმანს თითი მარჯვნივ, თითქმის რაღაც სახავილით თვინებდა უოკა.

— სულ ჩემი შვლივითი არ ვყოფილა? დღეში ოცდამეორე მანეთი არ ვყოფნის, ბატონო მე რაც ცუდმეტყობის დროს დამიხარჯავს ფული, ის ერთი თვეში ხარჯავს!

წერილ და უფრო ზარმა დარტყა ერთხელ და მერე კიდევ. დროს გრძობდა, თითქმის დილაქვე ხელის აშვებს აღარც ახარებდნენ. მაგიდასთან მსხლდომი შექრთნენ.

— ვინ არის? — იკითხა ბებრის ცოლმა.

— წარმოდგინე არა მაქცეს! — თინა წამოდგა და დერეფანში გავიდა. კარგბი კანკევი ხმა დარტყა.

— ვინ არის?

— პრეკურატორის გამოჩივლები სულამე. ოპერაწმუნებელი ბურკდელე...

დერეფანში შეახის, საშუალოზე დაბალი კაცი შემოვიდა, რომელსაც საშოკოკო ტანსაცმელი ეცვა, მას ფორმანი გამოწვილილი ტანსხელი ახალ-გარდა და უსატიკო ქალი მოუხვებდნენ. გამოძიებულმა ათავალივარ დერეფნის კედლები, ისე რომ დიასახლისისთვის არავითარი უკრადღება არ მოეციკვია და თვალთ საზარებულს კარგბე შეაჩერა.

— ხს ბინა ოქვენია? — შეკრად იკითხა მან.

— დიახ, მობრანდილი, — ქალმა ხელი კარხატკენ წაიღო, მაგრამ სულამე ბელის აწვიტი შექრინა.

— მოითიმინე, ხელი არაფერს ახლითი. — შე მოსულმა ფანქრის წვერითი შეღო ოთახის კარი და დიასახლისი გატარა. მან ათავალივარ-ოთახის კედლებზე, მერე კერპი და ბოლოს გვერსა ვეგერა — ავეწეწე, მაგიდაზე და სტურბებზე აშვებობან. სტურბებზე, გარდა ბებრის ცოლისა, რომელიც თავისი სიკარგის კაცებს უფერბობდა, ხს უსაბე მიხტერებოდნენ.

— ლოქია იქითი ჩიხი? — ჭქოთხა სულამემ შემოუფლელ ქალს.

— დიახ, იქითაა, — მიოფოც კოსტამკვდარმა ქალმა.

სულამე დინეჩი ნაბიჯით ვაიდა ლოქიათა. კიდებლს ახედა და სასარბო მოკლდელი მოკლეთი მოქაქცუნა.

— აქ იყო? — ჭქოთხა იმავე ქალს.

— დიახ, ცოტა მარცხენა.

— კი, მაგრამ რას ეტებთ, არ მეტყეოთ? — დიასახლისის ხმში მოთმინებლობა მოიხს. სულამემ მას უკრადღებდა არ მოეციკა.

— კიდევ ვერე, ქალბატონო?

— დიახ, კეთი აქეთ.

სულამემ თითქმის მოუცქენა კედლებზე ბატონის სახლებზე, კიდევ რამდენჯერმე მოუკაუნა და ხსას კედელზე მიღებული უფრო მოუკაუნა. ბოლოს თა-

პიუზაიკა

შუღლებე სახარების პროპანდანს ეწოდჷ; იგი არ ერიდებოდა ფოკუსების გამოყენებასაც, რათა გულშეკრულ მოსმენელი დარწმუნებინა სიმართლეს ვადავებო.

ბრახსნიმომრეო სტატისტიკა

ეს მახვი ბრაზილიაში მოხდა. სახალულოს „პაკემუსს“ სტალიონე „სანტოსმა“, „პალერინოს“ პირველ ტაბი მთუჯო ანგარიშით წამე მეორე ტაბის დასწრეს, „სანტოსმა“ თავის კარში შედიოდა ოთხი ბურთი ვაჟუა და ანგარიშო ვადა წამე „პალერინოს“ სასარგებლოდ. ამ წუთებში ინფარტით გარდაიცვალა სამი გულშეკრულები — ორი სტალიონის ტრიბუნებზე და მესამე ხალცი, ქალქის ტრაჟედიო, სადაც იგი ფეხბურთის მატის ტრანსლაციას ისმენდა ტან-ზისტორის საშუალებით.

ორი წუთის შემდეგ „სანტოსმა“ გააქვს მიეცეპ ბურთი, აიანბანეს ანგარიშო და რეპორტიორისა და გულშეკრულების ღრანცილშო კვდება თავიგებამდ სამი წუთით ადრე „სანტოსმა“ გააქვს მეშუდ ბურთი, იგებს თამაშს და... ტრიბუნებიდან გაქვო მესუთი მიცადებულერი, რომლიც

ნერვების უდრესმა დაძაბულობამ იმსხვერპლა.

მაშ სხე ერთი მატეშო სუთი მიცადებულერი თავისი არსებობის 15 წლის მანძილზე „პაკემუსს“ სტალიონე 15 გულშეკრულები გარდაიცვალა. გარდა ამისა, მრავალმა ადამიანმა მოკლა თავი, კულისმა მიაყენა სხვა, ანდა თავი მოჴმალა.

უკიდებო ამის შემდეგ გაკვირვებას ადარ იმეცს სტატისტიკის ოციკალიური მონაცემები, რომლებიც ამტკიცებს, რომ სახალულოს პოპულარული გუნდის მოგების შემდეგ, ქალქის საწარმოებში, მეორე დღეს შრომისაყოფიერება 12.8 პროცენტით იზრდება, ხოლო წყების შემდეგ — 15.8. პროცენტით იზრდება ავარიების რაოდენობა, უბედური შემთხვევები და ეცემა შრომისაყოფიერება.

თაგვანირული კოსტუმი

ამ ჩამდენებე წლის წინ, ბარსელიანო მუცელ ბრაზილიის კოსტუმმა უპირველდერი პოპულარუტა მამართა, რითაც მიიღო მსოფლიოს პირეს აღება. მაშელ შემდეგ წუთებში იყო: ბრაზილიის გუნდის „პოტოფოს“ ფეხბურთელებმა ბარსელიანო თამაშის დროს მასპინძლებს ჩუხუი აუბეხეს და მინარეტი ცხვირი დაამატერეს; მანერთის პილიცამ „პოტოფოსს“ უველა ფეხბურთელ დაპატიმრა. სტალიონე მუთო ბრაზილიის კოსტუმ ლილიან პირდაპირ ციხეში გამოცხადდა, უფროს წარუდა და დიპლომატიის უკუდგარეის წესის დაცივო, საჩუქრეო განუცხადა, რომ თავის თანემამულ უველა დაპატიმრებულ ფეხბურთელთან ერთად

თავი ისე დაპატიმრებულ ვილის თავს. დიპლომატი ციხეში ამ სიხვედესანეთის ისედაც მოუწესრიგებულ დიპლომატიო პრესაურული სურულიოდა. ადგილობრივი რეგისტრაციული იმუდებულ ვადაწენ უკან დაიბრუნო და სადარცხმული უკუბრუნოან რით დაპატიმრებულ ფეხბურთელზეტ განუკარგებულნიან.

უჩვეულო მატრები

ამბოგენ, რომ 80 მილიონ ბრაზილიელს შორის არ არის არც ერთი ადამიანი, რომელიც თავის სიცოცხლეში ერთხელ მაინც არ დეიტატას ბურთისთვის ფეხი, ანდა, უარეს შემთხვევაში, ერთხელ მაინც არ ყოფილიყო სტალიონე. ამას წინაშე პირდაპირდერი შუდგე ვეტარანების უნიკალური მატეი; მოთამაშეობა შორის აწეოლაჷ უმცროსი — 60 წლისა იყო, უველაჷ უფროსი კი — 84 წლისა. მოხუცებე რეტირულიადა ითამაშეს და შუხვედრა ფეხი მამ დაპატიმრეს.

მოსუტების სპორტული მანეგენებში მალე გააბათილა მეორე, არაგაულე უჩვეულო შეხარბილ, რომელიც მდინარი ამპონიის ჭრულმებში შედგა; იდილეტების გუნდმა „მანგინტა“ გამაანგურებულ ანგარიშით — 15:0 მოუჯო დედაქალქის ტელენტიების ნარტებს, რომელიც ამ რაიონში საყენიერო ექსპლიციით იყო ჩამოსული.

მატეჩამდე არც თუ იგი დიდი ხნით ადრე, ინდილებმა ანგარიშით 4:1 მოუგეს თამაში „სულერი განმარდობლებს“ — სასულერიო წოდების პირთ, რომლებიც ინდილებს კათოლიკურ სარწმუნოებას უქადაგებენ.

ფოკუსების ოსტატმო მსოფლიო კონგრესი

ამის წინათ, პარიზში, უდრესად სახელმწიფო კატორბაში ჩატარდა ფოკუსების ოსტატმო და ილუზიონისტთა მორიგე მსოფლიო კონგრესი; მსოფლიოს სუთი კონსტრუქციული სუთას-სუ მიტე მეფოკუსე-ილუზიონისტი შეარბობა, რათა ერთმანეთისთვის გაეზარებინათ თავიანთი წარმტებები, გაესწობოდენ ახალ ტექნიკას, შეესწავლათ თანამედროვე ფოკუსების ხელოვნების მდგომარეობა და ეცნესურით აერჩიათ საუკეთესოთა შორის საუკეთესო მეფოკუსები.

ამჟამად ამერიკის შეერთებულ შტატებში 12 კონსტრუქციული ილუზიონისტი, რომელიც მაგია საერთაშორისო ძრობის წევრები არიან. ინგლისში 1800 მათე სწავლა უფრანგ „პარაკადაზას“; სამი პერიოდული გამოცემაჷ კვთ ფრანგ ილუზიონისტებს, რომლებიც წელიწადში ოთხჯერ გამოდის და მხოლოდ ილუზიონისტთა ასოციაციის წევრებისათვის არის ვაწურუნილი.

საფრანგეთის მსახობა-ილუზიონისტთა ასოციაციის წევრთაგან კონგრესის ესწრებოდა ეისპოპოსი ბარე, რომელიც ადრე წუნარი ოკეანის კუნ-

გარეკანის პირველ გვერდზე: მამისონის უდრეტიბილზე. მეოთხე გვერდზე: ყირიმის ნახატიც ამპოლონ ქუთათელკიძისა.

ლთავარი რედაქტორი გ. ნატროშვილი.

სარედაქციო კოლეგია: გ. ბახატაძე, თ. გოგოლაძე (პ/მგ. მდივანი), ს. დურბინიძე, ლ. კალანდარიძე, კ. კვიციანი, ა. კუსარაშვილი, დ. ნოდია (მხატვარი-რედაქტორი), მ. საკააშვილი, ი. ტაბაღაძე, უ. ჯაფარიძე.

ტექნიკური მხარე: ს. ფოკუსი. კორექტორი: თ. თამარაძე.
 რედაქციის მისამართი: თბილისი, რუსთაველის პრ. № 42, III სართ. ტელ.—რედაქტორის—99-54-66, პ/მგ. მდივანის—99-82-86, განყოფილებების—93-28-42, 99-01-39
 რედაქციის შემოსავლიდან მასალაზე ავტორებს არ უბრუნდებათ.
 ფასი 30 კპს.
 გადაეცემა ახალწიგად 9/11-70 წ. ხელმოწერილია დასაბუქვად 24/11-70 წ. ქალ. ზომა 70x108/16, უფორიერი ნაბედე ფურც. 3.
 პირბით ნაბედე უფრეცილი 4,2 ტრიაჩე 48.200. შვეკ. № 437. თე 01666.

Ежемесячный общественно-политический и литературно-художественный журнал „Дროша“ (на грузинском языке) Издавательство ЦК КП Грузии
 საქ. კ. კეისის გამომცემლობის სტამბა, თბილისი, ლენინის ქ. № 14. Типография издательства ЦК КП Грузии, Тбилиси, ул. Ленина, 14.

ქრონული
გეგლირთება

ჩამდენი წლისა ხარ?

ფოტოგრაფი ბ. ზამარაშვილი.

ИРДЕКС 76056

ეროვნული
ბიბლიოთეკა

